

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б
№ 96 (6675) | 26 красавіка 1940 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

Учора ў Вялікай зале пасяджэнняў Дома ўрада адкрылася IV Сесія Вярхоўнага Савета БССР.

Сесія заслухала і аднадушна зацвердзіла даклад Мандатнай Камісіі. З дакладам аб зацвярджэнні дзяржаўнага бюджэта БССР на 1940 год і зацвярджэнні справаздачы аб выкананні дзяржаўнага бюджэта БССР за 1939 год выступіў Народны камісар фінансаў БССР, дэпутат І. З. Сцяпанав.

IV Сесія Вярхоўнага Савета БССР. НА ЗДЫМКУ: (злева направа) тт. М. Г. Захарав, П. Я. Паламарніка, Н. Я. Наталевіч, С. П. Мельнік, К. В. Вісяцкі, І. Ф. Палапа, І. А. Захарав, В. Г. Ванев, І. З. Сцяпанав. За сталом отарыны тт. Г. М. Барушкоў, Н. Г. Грэкава і Д. Н. Маёраў. Фото Л. Мазалева.

ЛОЗУНГІ да 1 мая 1940 года

1. Няхай жыве 1-е Мая — баявы агляд рэвалюцыйных сіл рабочага класа! Пролетары ўсіх краін, аднайдзіцеся!
2. Братам па класу, вязням капітала, барацьбітам за вызваленне рабочага класа ва ўсім свеце — наша брацкае прывітанне!
3. Умацуем Інтэрнацыянальны сувязь рабочага класа Савецкага Саюза з рабочым класам капіталістычных краін! Вышэй сцяг міжнароднай пролетарскай салідарнасці!
4. Няхай жыве знешняя палітыка Савецкага Саюза, забяспечваючая мір паміж народамі і безапаснасць нашай радзімы!
5. Няхай жыве наша родная Чырвоная Армія, магутны аплот мірнай працы народаў Савецкага Саюза, верны страж заваяванай Вялікай Настрыччэцкай сацыялістычнай рэвалюцыі!
6. Брацкае прывітанне доблесным байцам, намандзірам і палітработнікам Чырвонай Арміі і Ваенна-Морскага Флота, забяспечыўшым безапаснасць Ленінграда і паўночна-заходніх граніц нашай радзімы!
7. Працоўныя Савецкага Саюза! Не забывайце аб капіталістычным акружэнні! Будзем наўхільна ўмацоўваць магутнасць нашай Чырвонай Арміі і абарону нашай краіны!
8. Няхай жыве Ваенна-Марскі Флот Савецкага Саюза—надзейная ахова савецкіх марскіх граніц!
9. Няхай жыве магутная савецкая авіяцыя! Няхай жывуць савецкія лётчыкі—гордыя сыны нашай радзімы!
10. Прывітанне мужным і бесстрашным байцам-пагранічнікам, зорным часавым Краіны сацыялізма!
11. Няхай жывуць вызваленыя народы Заходняй Украіны і Заходняй Беларусі, будучыя свабоднае жыццё ў вялікай брацкай сям'і народаў Савецкага Саюза!
12. Няхай жыве Карэла-Фінская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка!
13. Няхай жыве дружбыя народы Савецкага Саюза!
14. Многачысленнай арміі стэханавіцкай прамысловасці, транспарта, гандлю, сельскай гаспадаркі, знатным людзям нашай краіны—большэвіцкае прывітанне!
15. Доб'ёмся выканання і перавыканання гаспадарчага плана 1940 года—тэццага года трыцці пяцігодкі!
16. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі металургі! Змагайцеся за павелічэнне вытворчасці металу!
17. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі машынабудавальніцтва! Змагайцеся за развіццё самага перадавага машынабудавальніцтва ў свеце!
18. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі паліўнай і энергетычнай прамысловасці! Рухайце ўперад здабычу паліва, вытворчасць электраэнергіі!
19. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі абароннай прамысловасці! Машыце абаронную магутнасць нашай радзімы! Узбройвайце Чырвоную Армію і Ваенна-Марскі Флот найвышэй тэхнічнай!
20. Работнікі хімічнай прамысловасці! Змагайцеся за стварэнне магутнай хімічнай прамысловасці нашай краіны!
21. Рабочыя і работніцы, інжынеры і тэхнікі лётнай прамысловасці! Больш парляно, шпуні, суніка, трынататка, абутку для грамадзян савецкай краіны! Змагайцеся за палляпшэнне якасці прадукцыі!
22. Калгаснікі і калгасніцы! Змагайцеся за ўзорнае завяршэнне воснавой слобды і высой ўраджаі! Умацоўвайце грамадскую гаспадарку калгасаў! Няхай жыве замалец і культурнае жыццё калгасаў і калгаснікаў!
23. Работнікі дзяржаўнага і нааператывунага гандлю! Змагайцеся за лепшае абслугоўванне савецкага спажываўца, за культурны савецкі гандаль у горадзе і вёсцы!
24. Служачыя савецкіх устаноў! Умацоўвайце дзяржаўную дысцыпліну, дабывайце ўзорнага задавальнення запысамі і патраб працоўных!
25. За далейшы росквіт савецкай культуры народаў Савецкага Саюза, за новыя поспехі і заваяванні савецкай навуцы, тэхнікі, мастацтва!
26. Паднімем культурна-тэхнічны ўзровень рабочага класа да ўзроўню работнікаў інжынерна-тэхнічнай працы!
27. Няхай жыве рэаўнаўраўнаванне жанчына Савецкага Саюза, актыўная ўдзельніца ў кіраванні дзяржавай, гаспадарчым і культурнымі справамі нашай краіны!
28. Штодзённым клопатам аб рабочых і служачых, выхаванне ўсёй масы членаў прафсаюзаў у духу ланізма—пачытай абавязан савецкіх прафсаюзных арганізацый! Няхай жывуць савецкія прафсаюзы—школа камунізма!
29. Працоўныя Савецкага Саюза! Умацоўвайце нашу сацыялістычную разведку, дапамагайце нашым чэкістам граніцы і нарчаваць ворагаў народа!
30. Шырай разгорнем крытыку недахопаў у нашай рабоце! Ліквідуем недахопы ў нашай рабоце і ўмацуем тым самым магутнасць нашай дзяржавы!
31. Няхай жыве камсамол—верны памочнік большэвіцкай партыі! Няхай жыве наша моладзь—будучыня нашай радзімы!
32. Навучаючыся нашай школы! Авадывайце навукаў, рыхтуйцеся стаць барацьбітамі за справу Леніна—Сталіна!
33. Савецкаму народнаму настаўніку, выхавальніку нашага маладога пакалення—наша гарачае прывітанне!
34. Дзеці — наша будучыня. Выхаваем савецкіх дзяцей патрыётамі нашай радзімы, гатовымі прадаўжаць барацьбу за справу Леніна—Сталіна!
35. Фізікультурнікам і фізкультурніцам савецкай краіны—наша гарачае прывітанне!
36. Няхай жыве і мацне наша магутная радзіма—Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік!
37. Няхай жыве наш пабеданосны рабочы клас!
38. Няхай жыве наша пабеданоснае калгаснае сялянства!
39. Няхай жыве наша сацыялістычная інтэлігенцыя!
40. Няхай жыве Усесаюзная камуністычная партыя большэвікоў—перадавы атрад працоўных Савецкага Саюза!
41. Няхай жыве Камуністычны Інтэрнацыянал—арганізатар барацьбы супроць імперыялістычнай вайны, супроць капіталізма!
42. Няхай жыве вялікі, непераможны сцяг — Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна! Няхай жыве ланізм!

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай
Комуністычнай Партыі (большэвікоў).

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ АБ АДКРЫЦЦІ ІV СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

25 красавіка, у 6 гадзін вечара, у Мінеку ў Вялікім зале Дома ўрада адкрылася IV Сесія Вярхоўнага Савета Беларускай ССР.

Сесію адкрывае Старшыня Вярхоўнага Савета БССР дэпутат Н. Г. Грэкава. Тав. Грэкава паведамляе, што на IV Сесію прыбылі дэпутаты, выбраныя ад заходніх абласцей Беларускай ССР. Дэпутаты гэта паведамленне сустракаюць бурнай, доўга незмаўкаючай аваянчай.

Слова для даклада Мандатнай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР прадстаўляецца дэпутату В. Г. Шыбакіна.

У заключэнне даклада тав. Шыбакіна аглашае паставу Мандатнай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР аб рэзультатах правяркі паўнамоцтваў дэпутатаў Вярхоўнага Савета, выбраных ад заходніх абласцей Беларускай ССР.

Слова прадстаўляецца дэпутату П. З. Калініну. Тав. Калінін уносіць прапанову спрэчка па дакладу Мандатнай Камісіі не адкрываць і ўнесены Мандатнай Камісіі прапанову зацвердзіць.

Сесія аднадушна прымае наступную паставу:

«Зацвердзіць даклад Мандатнай Камісіі аб прызнанні прывілежасці паўнамоцтваў дэпутатаў, выбраных на ўсёй 202 выбарчых акругах заходніх абласцей БССР па выбарах у Вярхоўны Совет Беларускай ССР Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі».

Старшыня тав. Грэкава ад імені Вярхоўнага Савета БССР вітае дастойных выбраных у народ ад заходніх абласцей Беларускай ССР. У зале грывіць аваянчы ў чысь Чырвонай Арміі, у чысь партыі большэвікоў, у чысь вялікага Сталіна. Разгаворыць: «Няхай жыве таварыш Сталін!». «Няхай жыве дружбыя народы ССРСР!». «Няхай жыве непераможная Чырвоная Армія!».

Тав. Грэкава аглашае пераходны пытанні, унесены на разгляд IV Сесіі Вярхоўнага Савета БССР.

Слова прадстаўляецца дэпутату І. Н. Нарасаву. Тав. Нарасаву прапануе ўключыць уносеныя пытанні ў парадак дня на разгляд IV Сесіі Вярхоўнага Савета БССР.

Сесія аднадушна прымае наступны парадак дня:

1. Зацвярджэнне дзяржаўнага бюджэта БССР на 1940 год і зацвярджэнне справаздачы аб выкананні дзяржаўнага бюджэта БССР за 1939 год.
2. Аб змяненні і дапоўненні некаторых артыкулаў «Палажэння аб выбарах у абласныя, раённыя, гарадскія, сельскія і пасялковыя саветы дэпутатаў працоўных БССР».
3. Аб зацвярджэнні Указаў Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР, прынятых за першы раз Сесіямі і палітычным зацвярджэнні Вярхоўнага Савета БССР, і аб змяненні і дапоўненні некаторых артыкулаў Канстытуцыі БССР.
4. Уносіцца Прэзідыуму Вярхоўнага Савета БССР.

Затым Сесія пераходзіць да абмеркавання першага пытання парадак дня.

Слова для даклада па пытанню зацвярджэння дзяржаўнага бюджэта БССР на 1940 год і зацвярджэння справаздачы аб выкананні зглядаўнага бюджэта БССР за 1939 год прадстаўляецца Народнаму камісару фінансаў Беларускай ССР, дэпутату І. З. Сцяпанаву.

Пасля даклада тав. Сцяпанова першае пасяджэнне Сесіі закрываецца.

26 красавіка ў 11 гадзін дня — працяг работы Сесіі.

ДЗЕННІК ПАСЯДЖЭННЯ 25 КРАСАВІКА

6 гадзін вечара. Вялікі зал пасяджэнняў Дома ўрада запоўнены. У першы раз пасля пачатку Беларускага народа ад заходніх абласцей Беларускай ССР. Многія з іх у гэтай зале ў другі раз. Першы раз яны прысутнічалі, як члены Паўнамоцнай камісіі Народнага Сабрання Заходняй Беларусі, а зараз — як дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР.

У зале многа гасцей. Сярод іх — стэханавіцкая фабрыка і завод, прадстаўнікі інтэлігенцыі сталіцы БССР, байцы, камандзіры і сапраўдныя Мінскага гарнізона. Грудзі многіх гасцей упрыгожаны ордэнамі і медалямі. За сталом Прэзідыума — старшыня Вярхоўнага Савета БССР, дэпутат Н. Г. Грэкава, намеснікі старшыні — дэпутаты Д. Н. Маёраў і Г. М. Барушкоў. Ва ўрававых ложах — сакратары ЦК КП(б)Б тт. Паламарніка П. К., Булавіч М. В., Малин В. Н., уаўнаважаныя сялянскія партыйнага кантроля пры ЦК ВКП(б) па БССР Захарав М. Г., старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Наталевіч Н. Я., нам. Старшыні Прэзідыума Мельнік С. П. і Мельнік С. І., сакратар Прэзідыума Пашкоў І. Е., члены Прэзідыума Кавалькоў І. Д., Матвееў А. П., Маркін Д. Ф., Калодзь Б. І., Шаркоў А. Ф., Мельнік С. М., Вінакурава Н. Я., Немчыца О. А., Акулячкіна А. І., Баранова М. М., старшыня Саўнарма БССР Білялеў В. В., намеснікі старшыні СНР БССР Захарав І. А. і Ванев В. Г., старшыня Дзяржаўнага БССР Чорны І. Л., Народныя камісары Горны І. І., Салаўёў В. М., Бурган І. М., Гайды В. В., Брунька І. А., Сцяпанав І. З., Палава Д. Ф., Лойтэў С. Т., Новікаў І. А., Уралава Е. І., Калган Я. Н., Забела В. С., Гудзенка Е. Т., Сцяпанав В. Н., Халко І. С., Аляксееў Е. Г., Галадушка З. М., начальнік упраўлення па справах мастацтваў пры СНР БССР Озёрскі А. В., старшыня Вярхоўнага Сауда БССР Сельх В. Я.

Старшыня Н. Г. Грэкава паведамляе, што на Сесію прыбылі дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР, выбраныя ад заходніх абласцей Беларускай ССР.

Бурнай, доўга незмаўкаючай аваянчай, сустракае зал гэта паведамленне.

Слова для даклада прадстаўляецца старшыні Мандатнай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР дэпутату В. Г. Шыбакіна.

20 год Беларускай народ супроць вайны быў павястаны стэханавіцкай грамадзянскай, гаворыць дэпутат тав. Шыбакіна.

7 месяцаў таму назад палка коблеўна Чырвоная Армія па даручэнні Савецкага ўрада знішчыла гэты стэханавіцкі і нааператывунага народны Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ад ігнору польскіх панюў. Чырвоная Армія прынесла працоўным людзям нааператывунае і палітычнае вызваленне, сапраўдную свабоду і новае, шчаслівае і радаснае жыццё. Рабочыя і сялянскія атрымалі ў сваё распадарэнне ўсе багачы, якія раней належалі кучцы дармадэў і паразітаў. Зямля, аб якой вякамі марыла працоўнае сялянства, данфаскавана ў памешчыкаў і перадава ў законнаму гаспадару — сялянства. Тэюжы беззямельных і беекарюўных сялян атрымалі зямлю, жыгвалу і хлеб; фабрыкі, заводы і банкі перайшлі ў поўнае распараджэнне працоўнага народа.

З вялікай увагай слухаюць дэпутаты аб рэзультатах выбараў у Вярхоўны Совет БССР — выбары дэпутатаў з'явіліся бліскаўтай перамогай непарушнага сталінскага блока камуністаў і беекарюўных.

Галасаванні прыняла ўдзел 99,27 процантаў ад агульнага ліку выбарчыкаў, у той час калі ў 1935 годзе ў час выбараў у польскі сейм па ўсёй Польшчы галасавала толькі 46 процантаў выбарчыкаў, а ў некаторых раёнах—3 процанты.

Вызвалены народ галасавалі за лепшыя сваіх сілы, за барацьбітоў супроць польскіх памешчыкаў і капіталістаў. У зале прысутнічаюць многія выбраннікі народа, якія доўгія годы пакутвалі ў турмах, перажылі здыскі польскіх катаў.

(Працяг на 2-й стар.)

Сесія Вярхоўнага Савета з'еднанага беларускага народа

Учора адкрылася IV Сесія Вярхоўнага Савета Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі. У залу пасяджэнняў Дома ўрада для вырашэння важнейшых дзяржаўных задач сабраліся сапраўдныя паўнамоцныя прадстаўнікі ўсяго з'еднанага беларускага народа.

У рабоце IV Сесіі ўпершыню ўдзельнічаюць паліўна выбраныя дэпутаты Вярхоўнага Савета БССР ад Баранавіцкай, Брэскай, Беларускай, Вілейскай і Шыскай абласцей. Сесія сустрача новыя дэпутатаў з вялікай радасцю і любоўю.

Прайшоў толькі сем месяцаў з таго часу, як гераніца Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, выконваючы волю ўсяго Савецкага народа, вызваліла працоўных Заходняй Беларусі ад рабства і эксплуатацыі польскіх памешчыкаў і капіталістаў, ад націўскага тэрора, ад сацыяльнага і націўскага гнёту і бяспраўя. Нааператывунае знішчыла стэханавіцка імперыялістычна грамадзянска ўсходнім і заходнім абласцям Беларусі. За сем месяцаў, якія прайшлі пасля вызвалення ўсёй Польшчы, карэпным чынам змянілася жыццё ў заходніх абласцях. Працоўныя былі ў Заходняй Беларусі, раней бяспраўныя, сталі сапраўднымі гаспадарамі свайго лёсу і разам з усім савецкім народам будуюць новае, шчаслівае жыццё. Фабрыкі, заводы, лясныя, металічныя, банкі—ўсё гэта раней належала кучцы крывавамоўцаў—эксплуататараў, туніяцкіх паразітаў, а цяпер яно стала народным здабыткам.

Зямля Заходняй Беларусі! Больш тут працяг крыві і слёз беларускага народа! Цяпер ён сталі карытацца сапраўднымі гаспадарамі — працоўнае сялянства. Тысячы беззямельных і малазямельных сялян атрымалі зямлю жыгвалу, інвентар, Банкі, фабрыкі, заводы нааператывунае і цяпер працуюць на карысць народа. У асноўным ліквідавана беекарюўнае, якое вечна праследуе рабочы клас капіталістычных краін.

Там, дзе яшчэ зусім нядаўна закрываліся беларускія школы, праследвалася беларуская мова, цяпер раскрываецца шырокая сетка пачатковых і сярэдніх школ, вышэйшых навуковых устаноў, тэатраў і клубаў, чырвоных куткоў і хат-чытальняў, бібліятэкаў і кіностановак. Якіх палітоўна разгортаюць сваю работу на беларускай, рускай, ўкраінскай і польскай мовах. Ласягнуты вялікія поспехі па ахове працы.

На працягу доўгіх год польскія ясна-вольможныя бандыты лезлі са скругі вочы, каб выгнучыць з сазнання беларускага народа яго нааператывунае годасце, каб зрабіць яго паслухымым і пакорным рабам капітала. Для дасягнення гэтай мэты краіна была пакрыта густой сеткай турмаў і паліўскай уагачы. Літавалі паліўскіх бізю, дзеіўнаці шпёбенцы, арувалі крываважорныя дэфіўсчыкі. І гэта чорная рэакцыя спалучалася з камендай «выбараў» у польскі сейм.

Але нічымі аказаліся патугі польскіх панюў. Ім не ўдалася змацаць волю працоўных да барацьбы. Народ Заходняй Беларусі не стаў пакорным рабам сваіх прыпалітальнікаў. На «выбараў» у сейм народ адказаў бойкатам. Лепшыя яго сыны ішлі ў турмы, на шпёбенцы, астаючы вернымі сваім ідэям. Позіры беекарюўнага, але свабодалюбівага народа былі нааператывунае на Усход на краіну сталінскай Канстытуцыі. Народ не губляў надзеі, што нааператывунае час распадзецца, што нааператывунае вызваленні. І гэтыя гісторычныя дні надзілі ў перасні мінутага года.

Неперааддлімага цяга да калгаснага будавальніцтва, якая хутка пашыраецца сярод працоўнага сялянства, рос стэханавіцкага духу на прапрыемствах, росвіт культуры і мастацтва, выдатны рос новых кадраў з негараў народных мас заходніх абласцей рэспублікі — усё гэта паказвае, на якія цудоўныя справы здыны вызвалены беларускі народ, якое вялікае яго жадае хутка, энергічна далучыцца да творчай сацыялістычнай працы, якая вялікая яго любоў і адданасць савецкай радзіме.

За сем месяцаў, што мінулі з часу пераходу былой граніцы Чырвонай Арміі, у заходніх абласцях праведзена велічэнайшая работа па дзяржаўнаму будавальніцтву, якая была завешана 24 красавіка—выбарамі ў Вярхоўны Совет ССРС і БССР, поўнай бліскаўтай перамогай сталінскага блока камуністаў і беекарюўных. Аб гэтым дакладваў учора Сесіі Старшыня Мандатнай Камісіі дэпутат Шыбакіна, У Баранавіцкай, Беларускай, Брэскай, Вілейскай і Шыскай абласцях рэспублікі былі створаны 202 выбарчыя акругі па выбарах у Вярхоўны Совет БССР. Пасля правяркі дакументаў і матэрыялаў у пасяобку на кожнага дэпутата, Мандатнай Камісіі ўстанавіла, што выбары дэпутатаў па ўсёй 202 выбарчых акругах ад заходніх абласцей БССР праведзены на аснове і ў поўнай адпаведнасці з Канстытуцыяй БССР і Палажэннем аб выбарах у Вярхоўны Совет БССР. Сярод выбарчых дэпутатаў 61 рабочы, 90 сялян, 51 прадстаўнік працоўнай інтэлігенцыі. Сярод дэпутатаў 17 прадстаўнікоў доблеснай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі.

З агульнага колькасці 2.930.628 выбарчыкаў прымаля ўдзел у выбарах 450 татаў у Вярхоўны Совет БССР 2.909.450 чалавек, што складае 99,27 проц.

Па ўсёй 202 выбарчых акругах па выбарах у Вярхоўны Совет БССР за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беекарюўных галасавала 2.850.406 выбарчыкаў, што складае 97,97 проц. За ўстаў ліку выбарчыкаў, удзельнічаўшых у галасаванні.

Такім чынам, вызвалены народ поўнаццо падтрымаў кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беекарюўных. Ён за іх галасавалі, ведачы, што гэтым самым галасаваннем па партыю Леніна—Сталіна, за сацыялізм за сваё новае, радаснае і шчаслівае жыццё, за ўмацаванне эканамічнай і паліўскай магутнасці і абароназдольнасці сваёй вялікай радзімы.

За сем месяцаў, якія прайшлі з чаю вызвалення Заходняй Беларусі, большымі нашай рэспублікі правалі ў заходніх абласцях велічэнайшую работу. Узначальваючы і кіруючы будавальніцтвам новага, свабоднага жыцця, пасялены партыі большэвікоў штодзённа звязаны з працоўнымі масамі. І масы бачылі, што толькі камуністычная партыя, толькі савецкая ўлада, пад кіраваннем вялікага Сталіна, гарой стаіць за інтарэсы працоўных, што ў большэвіцкай партыі няма ніякіх інтарэсаў, які інтарэсы працоўных мас. І таму яны з такім вялікім паліўскай уагачы і аднадушным паслаў ў Вярхоўны Совет БССР, як некалькі месяцаў раней у Народнае Сабранне, лепшы прадстаўніцкі народ, які на справе даказалі сваю адданасць партыі Леніна—Сталіна. У Вярхоўны Совет БССР выбраны верныя сыны вызваленага народа, якія, не бачыцца паліўскай правакацыі і тэрору, змагаліся за справу народа; людзей, якія паказалі сабе адданымі радзіме, па практычнай кіучай рабоце на будавальніцтва новага жыцця, па стварэнню большэвіцкага парадку на вызваленнай зямлі.

З горда ўзнятай галавой вызвалены народ ідзе наперад. Ён горд сазнаннем таго, што сталінская Канстытуцыя стаіць на варце яго інтарэсаў, што ніколі больш не ступіць палка крываважорных польскіх панюў на вызваленыю зямлю. Радасць вызваленых братоў нааператывунае ўсёе вялікі савецкі народ. Сёння прадстаўнікі працоўных заходніх абласцей разам з усімі дэпутатамі Вярхоўнага Савета БССР заацяляюць на Сесіі абмеркаваць дзяржаўны бюджэт і іншыя пытанні, прымаюць важнейшыя рашэнні, пасляховае ажыццяўленне якіх будзе садзейнічаць далейшаму росвіту нашай арганізаванай рэспублікі, далейшаму ўмацаванню магутнасці нашай краіны. Дэпутаты Вярхоўнага Савета ад заходніх абласцей, як і тыя, хто паслаў іх сюды, на Сесію Вярхоўнага Савета, гараць жадааннем зрабіць усё, што трэба, для таго, каб усімі колерамі вяслілі расвіццю жыццё вызваленага народа. Яны ўносілі ў пераможнае. Яны вельмі, што з імі ўсёе вялікі савецкі народ, што з імі Сталін.

Большэвіцкае прывітанне пасланцам вызваленага народа!

Большэвіцкае прывітанне ўсім дэпутатам Вярхоўнага Савета БССР!

АБ ПАСЯДЖЭННІ ІV-Й СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

Сёння, 26 красавіка, у 11 гадзін дня, у Вялікім зале Дома ўрада, адбудзецца пасяджэнне Вярхоўнага Савета БССР. У парадку дня: даклад біюдытнай камісіі і спрэчка па дакладу аб дзяржаўным бюджэце на 1940 год.

Чацвертая Сесія Вархоўнага Савета БССР

ДАКЛАД СТАРШЫНІ МАНДАТНАЙ КАМІСІІ ДЭПУТАТА В. Г. ШЫБАЛКА

ДЗЕННІК ПАСЯДЖЭННЯ 25 КРАСАВІКА (Працяг)

Аднадушным галасаваннем за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных працоўных заходніх абласцей БССР яшчэ раз выказалі сваю гарачую любоў да таго, хто непахісна вядзе краіну да камунізму — да правядзін і настаўніцтва, вайліка Сталіна.

У зале з новай сілай успыхвае аваяны. На рускай і беларускай мовах гучаць прывітальныя лозунгі ў чысьце камуністычнай партыі і яе правядзін таварыш Сталіна, у чысьце пераможнай Чырвонай Арміі і яе баявога паркам Кліма Варашылава, у чысьце савецкага ўрада і яго гавы В. М. Молатава.

На прапанову дэпутата П. З. Калініна Сесія аднагалосна прымае пастанову: «Завяршыць даклад Мандатнай Камісіі аб прызначэнні правільнасці паўнамоцтваў дэпутатаў, выбараных па ўсіх 202 выбарчых акругах заходніх абласцей БССР на выбарах у Вархоўны Совет Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі».

Старшыня тав. Грамава аглашае пералік пытаньняў, унесеныя на разгляд Сесіі. Дэпутат Барасюк І. Н. уносіць прапанову завяршыць гэтыя пытанні. Сесія прымае наступны парадак дня:

1. Завяршыць дзяржаўнае бюджэта БССР на 1940 год і завяршыць справачны аб выкананні дзяржаўнага бюджэта БССР за 1939 год.

2. Аб змяненні і дапаўненні некаторых артыкулаў «Палажэння аб выбарах і абласных, раённых, гарадскіх, сельскіх і пасялковыя саветы дэпутатаў працоўных БССР».

3. Аб завяржэнні Указаў Прэзідыума Вархоўнага Савета БССР, прынятых за перыяд паміж Сесіямі і палітыкаў за завяржэнні Вархоўнага Савета БССР, і аб змяненні і дапаўненні некаторых артыкулаў Канстытуцыі БССР.

Слова для даклада аб дзяржаўным бюджэце БССР на 1940 год і выкананні дзяржаўнага бюджэта БССР за 1939 год прадастаўляе Народнаму камісару фінансаў БССР, дэпутату І. З. Сіманяву.

У 1940 годзе дзяржаўны бюджэт БССР узрастае ў параўнанні з п'ямым 1939 году на 825 млн. рублёў. На даходах іх будзе складаць суму ў 2.167.220 тыс. рублёў. Дзяржаўны бюджэт БССР як па даходах, так і па расходах складзены ў поўнай адпаведнасці з п'ямым развіццям народнай гаспадаркі і культуры на 1940 год.

Дакладчык гаворыць аб тым, што бюджэт прадугледжвае далейшы рост аднаўлення на сацыяльна-культурныя мерапрыемствы. У 1940 годзе на асвету асігнуцца 895.500 тыс. рублёў, што ў параўнанні з 1939 годам дае прырост на 47,7 проц. На ахову здароўя асігнуцца 373.080 тыс. рублёў, на фізічную культуру — 5.455 тыс. рублёў, на сацыяльнае забеспячэнне 81.791 тыс. рублёў.

Дзяржаўны бюджэт БССР на 1940 год адкрывае вялікую перспектыву развіцця народнай гаспадаркі і культуры заходніх абласцей БССР. Акрамя затрат на мерапрыемствы савазнага значэння на развіццё народнай гаспадаркі і культуры заходніх абласцей на дзяржаўнаму бюджэце БССР прадугледжваецца расходаць да 730 мільянаў рублёў. У 1940 годзе ў заходніх абласцях будзе працаваць 96 сярэдніх школа, 1.093 нішчых сярэдніх і 4.565 пачатковых школа. Будучы арганізаваны сотні дзіцячых садоў і дзіцячых ясляў. Адкрываюцца 100 раённых дамоў сацыялістычнай культуры, тысяча хат-чытальняў, новыя лячэбныя ўстановы.

З найвялікшай сілай успыхваюць апладысменты, калі тав. Сіманяву называюць арганізатарам ўсіх перамоў краіны сацыялізма, імя вайліка Сталіна. Пасля даклада тав. Сіманява першае пасяджэнне IV Сесіі Вархоўнага Савета БССР завяршаецца.

26 красавіка ў 11 гадзін — прадаўжэнне работы Сесіі.

Таварышы дэпутаты! 20 год беларускі народ быў падзелены штучна створанай граніцай, якую правалі заходне-еўрапейскія капіталістычныя краіны супроць волі народа. 7 месяцаў таму назад наша доблесная Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія па даручэнню Савецкага ўрада знішчыла гэты штучны падзел назаўжды і вызваліла народы Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны ад гнёту памешчыкаў і капіталістаў. Чырвоная Армія прынесла перамогу Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны поўнае пашыральнае і палітычнае вызваленне сапраўды свабоднае, новае, шчаслівае, радаснае жыццё.

На V Сесіі Вархоўнага Савета Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік аднадушна прынята Народнага Сабрання Заходняй Беларусі аб уключэнні Заходняй Беларусі ў саставу Саюза Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік, аб в'яданні яе з Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі.

III Сесія Вархоўнага Савета Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі прыняла рашэнне аб уключэнні Заходняй Беларусі ў саставу Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі і в'яданні гэтых самым вайліка беларускага народа ў адзін беларускі народ, у адзіную беларускую дзяржаву.

Ажыццявілася сапраўднае марна працоўных Заходняй Беларусі аб в'яданні і аднаўлення з аднаўленымі братамі беларусамі. Працоўныя Заходняй Беларусі, вызваленыя з-пад гнёту польскай буржуазіі і памешчыкаў, уліліся ў брацкую сям'ю народаў Вайліка Савецкага Саюза і сталі роўнапраўнымі грамадзянамі сацыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян.

Народы Заходняй Беларусі складаюць адзіную сям'ю народаў нашай краіны, адлічана гэтыя за год савецкай улады астаўліся каранным чынам. З краіны астаўліся і сарэнтэвоўка, пемры і бескультур'я, жабрацтва, бяспраца і прыгнёчаныя працоўныя, якой была парыва Рэсія, наша краіна ператварылася ў культурную, магутную сацыялістычную дзяржаву.

Народы Заходняй Беларусі, якія жылі пад ярмом польскіх памешчыкаў і вышлістаў, узусілі накіроўвалі свае погляды на Заходне, на Краіну Соцыялізма, в падзій тэкаюць дні, калі на іх зямлі с'ялае зрае сонца Савецкай Работы і с'ялае Заходняй Беларусі, якія не мелі раней ніякіх палітычных правоў, зараз атрымалі ўсе правы, сталі сапраўднымі гаспадарамі свайго жыцця, разам з усім савецкім народам будуюць сацыялістычнае грамадства.

Працоўныя Заходняй Беларусі атрымалі ў сваё распаўсюджэнне ўсе багаты, створаныя народам, якія раней належалі кучцы тунельцаў і паразітаў. Зямля, аб якой вайліка марна працоўнае сялянства, каліфікавана ў памешчыкаў і перадала яе законунаму гаспадару — сялянству. Тысячы беззямельных і бескароўных сялян атрымалі зямлю, жывёлу і хлеб. Фабрыкі, заводы і банкі перайшлі ў поўнае распаўсюджэнне працоўнага народа. У заходніх абласцях Беларусі ў асноўным ліквідавана беспрацоўе, якое ў мінулым в'ядулася страшным б'ямам працоўных. Вайліка поспехі маюць працоўныя Заходняй Беларусі ў галіне асветы, аховы здароўя і культуры. Яны атрымалі ўсе палітычныя і грамадзянскія правы, аб якіх марні дзесяцігоддзі і якія ім прынесла вайліка Сталінская Канстытуцыя.

Усё гэта працоўныя заходніх абласцей Беларусі атрымалі пры брацкай дапамозе вайліка рускага народа, пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі большасці і любімага правядзін працоўных усёго свету Іосіфа Вісар'яніна Сталіна. (Бурныя аваяны ў чысьце таварыш Сталіна, вольнік: «Любімайму таварышу Сталіну ўра!»; «Ура таварышу Сталіну!»).

24 сакавіка 1940 года народы заходніх абласцей Беларускай ССР упершыню, на аснове самай демократычнай і свабоднай Сталінскай Канстытуцыі, выбралі сваіх дэпутатаў у Вархоўны Совет Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. У гэтым выбараў працоўныя заходніх абласцей Беларусі аднадушна прагаласавалі за большасці партыю, за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных. Галасуючы за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных, працоўныя заходніх абласцей нашай рэспублікі галасавалі за сваё шчасце, за радасць, за свабоду, галасавалі за пераможную Рабоча-Сялянскую Чырвоную Армію, якая вызваліла іх ад ненавіснага панскага гнёту, і стаць на варне мірнай працы, галасавалі за любімага кіраўніка Чырвонай Арміі першага Маршала Савецкага Саюза — Клімента Эфрэмавіча Варашылава, (Бурныя апладысменты). Галасавалі за Іосіфа Вісар'яніна Сталіна, першага Савецкага ўрада і Народнага Камісара Замежных спраў Вячаслава Міхайлавіча Молатава. (Апладысменты). Галасавалі за сямейна пераможную камуністычную партыю большасці. (Апладысменты). Галасавалі за

сталінскі Цэнтральны Камітэт і любімага правядзін, настаўніка і друга ўсяго працоўнага і прагоснага чалавечка Іосіфа Вісар'яніна Сталіна. (Бурныя, доўга незмаўначы апладысменты, усё прысутныя ўстаюць).

Мандатная камісія, выбраная I Сесіяй Вархоўнага Савета БССР на аснове 32 артыкула Канстытуцыі БССР, правярае ўсе прадастаўленыя акруговымі выбарчымі камісіямі выбарчыя дакументы і матэрыялы на кожнага дэпутата.

У адпаведнасці з артыкулам 40 п. ст. «Палажэння аб выбарах у Вархоўны Совет БССР» Мандатная Камісія Вархоўнага Савета БССР правярае наяўнасць прадастаўленаў рэгістраў кандыдатаў у дэпутаты, а таксама прадастаўленаў галасавання.

У Баранавіцкай, Беластоцкай, Брэсцкай, Вілейскай і Пінскай абласцях Беларускай ССР было створана 202 выбарчыя акругі на выбарах у Вархоўны Совет БССР.

Мандатная камісія пасля правяркі дэпутатаў і матэрыялаў на кожнага дэпутата ўстаўляла, што выбары дэпутатаў у Вархоўны Совет БССР па ўсіх 202 выбарчых акругах ад заходніх абласцей БССР праведзены на аснове і ў адпаведнасці з Канстытуцыяй БССР і «Палажэння аб выбарах у Вархоўны Совет БССР».

Мандатная камісія ўстаўляла таксама, што ніякіх довадаў для кастравання выбараў на якой-небудзь выбарчым акрузе няма, таксама няма ніякіх скаргаў і аваяны, якія ставяць пад сумнеў выбары дэпутатаў у Вархоўны Совет БССР па якой-небудзь акрузе.

Такім чынам, усё кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных выбараных у дэпутаты ў поўнай адпаведнасці з Канстытуцыяй БССР і «Палажэння аб выбарах у Вархоўны Совет БССР».

Выбраныя дэпутаты ў Вархоўны Совет БССР шп'ярае вядомы выбарчым, як барыб'яты супроць польскіх памешчыкаў і капіталістаў. Многія з іх доўгія годы с'язелі ў турмах, падвяраліся катанаванню і злезалі з боку польскіх ахраннікаў, дэпартавалі Чырвоную Армію ў яе вызваленыя ўстаючы вайліка часам былі народнымі палатанамі ў вархоўны орган дзяржаўнай улады.

Таварышы дэпутаты! Дазвольце агласіць даныя, якія характарызуюць састав выбараных дэпутатаў у Вархоўны Совет БССР ад заходніх абласцей на 202 выбарчых акругах.

Сацыяльны састав выбараных дэпутатаў наступны:

Рабочых—61 чалавек, або 30 проц.; Сялян—90 чалавек, ці 45 проц.; Інтэлігенцыя—51 чалавек, ці 25 проц. З іх рабочых і сялян частка дэпутатаў працуе на партыйнай, прафсаюнальнай, саветскай і ваеннай рабоце.

Сярод выбараных дэпутатаў ёсць 17 раб'янікаў нашай доблеснай Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, якая гарача выканала даручэнні Савецкага ўрада па вызваленню Заходняй Беларусі.

Многія з выбараных у Вархоўны Совет БССР дэпутатаў пасля прыходу Чырвонай Арміі прайшлі слэб, як аперічныя грамадскія дзеячы ў барацьбе за будаўніцтва савецкай улады, за сацыялізм. З шп'яроў народных мас яны паднялі да актыўнай палітычнай дзейнасці і зараз працуюць у дзяржаўных органах, кіруюць прадпрыемствамі, культурнымі ўстановамі і ў усёй сваёй энергіі будуюць новае, шчаслівае і радаснае жыццё ў заходніх абласцях БССР.

Нацыянальны састав дэпутатаў наступны:

Беларусоў—136 чалавек, ці 67,3 проц.; рускіх—34 чалавек, ці 16,3 проц.; украінцаў—4 чалавек, ці 2 проц.; яўрэяў—12 чалавек, ці 6 проц.; палішчыкаў—15 чалавек, ці 7,4 проц.; грузін—1 чалавек, ці 0,5 проц.

Як бачыце, нацыянальны састав дэпутатаў з'яўляецца яркім доказам сталінскага саўладства народаў Заходняй Беларусі, дзе ўсе нацыянальнасці атрымалі роўныя правы выбараў і быць выбаранымі ў Вархоўны орган дзяржаўнай улады.

Сярод дэпутатаў 38 жанчын, ці 18,8 процантаў.

Толькі савецкае ўрада дала працоўным жанчым шп'яроўныя правы, якія прадугледжаны Сталінскай Канстытуцыяй.

Сярод выбараных дэпутатаў маюць вышэйшую адукацыю 28 чалавек, ці 14 проц., сярэнюю — 55 чалавек, ці 27 проц., ніжэйшую — 119 чалавек, ці 59 проц.

Сярод выбараных дэпутатаў членаў ВП(б) 84 чалавек, ці 41,6 проц.; членаў ВЛКСМ—9 чал., ці 4,4 проц.; і беспартыйных—109 чалавек, што складае 54 проц.

Гэтыя лічбы сведчаць аб поўнай перамозе і сіле сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Узрост выбараных дэпутатаў наступны: ад 18 да 25 год—19 чал., ці 9,4 проц.; ад 26 да 40 год—122 чал., ці 60,4 проц.; звыш 40 год—61 чалавек, ці 30,2 проц.

З агульнай колькасці 2.930.628 выбарчыкаў на заходніх абласцях БССР прынялі ўдзел у выбарах дэпутатаў у Вархоўны Совет БССР 24 сакавіка 1940 года 2.909.450 чал., што складае 99,27 проц. да агульнага ліку выбарчыкаў.

Такім чынам у выбарах дэпутатаў у Вархоўны Совет БССР прымаў ўдзел амаль усё выбарчыкі заходніх абласцей БССР.

Па ўсіх 202 выбарчых акругах на выбарах у Вархоўны Совет БССР ад заходніх абласцей БССР за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных галасавала 2.850.406 выбарчыкаў, што складае 97,97 проц. усёго ліку выбарчыкаў, якія ўдзельнічалі ў галасаванні.

Прыведзеныя лічбы сведчаць аб тым, што рабочыя, сяляне, інтэлігенцыя аднадушна аддалі свае галасы за кандыдатаў блока камуністаў і беспартыйных і гэтым самым яшчэ раз выказалі сваё завяр'е вайліка партыі Леніна—Сталіна, савецкаму ўраду, вайліку правядзін партыі і народаў, вернаму рулявому краіны сацыялізму.

«Юманітэ» вышла ў колькасці 160 тысяч экзэмпляраў. Гэта ў 8 разоў перавышае тыраж легальнай «сацыялістычнай» газеты «Пополер», які выйшаў у 140 тысяч экзэмпляраў да 20 тысяч.

Рэакцыйная Французская газета «Трэнгар» пісала аб рабоце камуністаў: «Камуністычныя літоўкі ўкладваюць у папіросныя і запалкавыя каробкі, а нумары «Юманітэ» ўлейваюцца ў крышкі каробак з папіросамі, адраўляюцца на фронт. Нават у каробках з табакетам ад трына і ад камяню ёсць роўныя літоўкі невядзінка фармата».

«Выпусцілі камуністычнай партыі газета Паўночнага дэпартаменту «Л'Амп'юне» — наведзла «Тан», — раснаўсведжваецца ў вайліка колькасці ночу. Не гледзячы на намагаўні паліцыі, затрымаць працоўную газету яшчэ не ўдалося. «Л'Эс'ю парту» азначае, што работу супроць вайны выдуць «некалькі дзесяткаў тысяч агітатараў, якія прадстаўлялі і прадстаўляюць мільёны аб паўтара мільяна выбарчыкаў і з'яўляюцца жывой сілай камуністычнай партыі Францыі».

Выражэнне антываенных настрояў мас з'явілася смелае выступленне ў парламенце маладога камуністычнага дэпутата Фажона: «Вашы рэпрэсі, — сказаў ён, — раз'явілі працоўным сапраўды характэрныя пераважы вайны, якую вы аsemble ваянец характарызаваць як вайну ў абарону свабоды ў момант, калі вы знішчаеце зноўні астаці свабоды ва Францыі. Рабочыя бачаць сувязь, якая існуе паміж ануліраваннем нашых мандатаў і ваймай палітыкай скасавання сацыяльных законаў, палітыкай ненавіснага абладавання зарплатаў, разарэння дробных сялян і ганяроў і павышэння п'яны. Вы можце праследваць нас, пасадзіць у турму і выгнаць нас з парламента, але вы не можце зламаць волю французскага народа за міру, яго волю абараняць сваё сацыяльнае завасць, плаць класавыя баў, яго ралучаць прадаўжаць іці па шляху сацыяльнага, эканамічнага і палітычнага прагрэса».

П. САЛАУЕУ.

У зале пасяджэння IV Сесіі Вархоўнага Савета БССР

Антываенныя выступленні ва Францыі

Работы клас Францыі сустракае 1 мая ў абстаноўцы вайны і наступлення рэакцыі. Пільны мільянаў рабочых і сялян мабілізавана ў армію.

Дзевяць сям'яў мільянераў, якія кіруюць краінай, працуюць пераказлі ўвесь дзень агульнай вайны на работы клас і сялянства. Судовы працэс над дэпутатамі-камуністамі з'явіўся найбольш агіднай выказкай раз'юшаных рэакцыянераў. Паліцэйскія вайны хочун знішчыць кампартыю — адзіную партыю французскага народа, якая змагаецца за мір і дэмакратыю.

Усе дасягненні, збытыя рабочым класам за многія годы барацьбы, зараз звядзены нанішто. Аліменны 40-гадзінныя работы тыдзень, аплатавасяя водкуці, калектывныя дагаворы. Распушчаны профсаюны. Работы зьезд прадаўжана да 10—12 гадзін. Узвешана нальзачынае абладаванне ў суме 6 мільяраў франкаў, што вырадаюцца ў прымушова 15-процантных адлічэннях з заробатнай плаці.

Морыс Тарэз і Жак Луокіо—кіраўнікі французскай кампартыі — у пісьме да пакутвачыяў у турмах камуністычных дэпутатаў так характарызуюць становішча французскага народа: «Працоўныя самым нашчым чынам эксплаатуюцца прадрэманамі. Дробных ганялароў і с'ялян прыносіць у аферу трыстам і буйным капіталістам. Французскі народ асуджаны на жорстка пакуты, таму як ганялары гартамаці і ваенным снаражэннем урываюць ільзіную долю тых вельзярных сум, якія краіна затрачвае на вайну».

Ва Францыі цяля дзясці тысяч людзей арштывана і кінута ў турмы. Катары і канцэнтрацыйным лагерам арганізатары вайны хочун загалушыць рэстучае абурэнне народных мас. Будучы не ў сілах спыніць гэтыя п'яты антываенныя выступленні, в'яноўны вайны прыбываюць да застрашванняў і рэпрэсіі.

Як паведамілі былі кіраўнікі ўнутраных спраў Сяро напярэдадні паўзнення ўрада Далага, ва Францыі распушчана 300 муніцыпалітэтаў, у якіх большасць мандатаў належала камуністам; пазбаўлены паўнамоцтваў 2.778 камуністаў — муніцыпальных, акругных і дэпартаментных генеральных саветнікаў; аб'яўлены па-за законам 675 розных арганізацый працоўных, у тым ліку камітэты прышлель СССР, антываенныя арганізацыі, спартыўныя саюзы, культурныя аб'яднанні і інш.; распушчана 620 профсаюзаў і праведзена 11 тысяч водкуцаў у пашчыманых профсаюзаў з мэтай перахоўвання іх адукацыя; закрыта 159 перепрыдчынных выддзінняў.

Але смелыя і самаадданыя бараб'яты за справу рабочага класа — камуністы і ўсе перадавыя работчы Францыі не с'ялаці аброі. Той-жа Сяро вымушан быў прызнаць, што сотні тысяч французцаў захоўваюць вернасць камунізму. Забаронена камуністычная газета «Юманітэ», літоўкі і брашурны друкуюцца таямна. У распушчэнні кампартыі тысячы вятэр, дзе могуць знайсці пытулак кіраўнікі кампартыі, створаны паліцэйскія друкарні. Паліцыя вышляе часта с'ялаці з таямні антываеннай літаратуры. У Парыжы і яго ваколіцах распушчваюцца тысячы антываенных літоўкаў і брашур.

Французскія пролетары шп'яра і ралуча выстулаюць за мір, свабоду і хлеб. Яны патрабуюць звароту профсаюнаў праў, адмены прымушова адлічэнняў і штрафаў, павышэння заробатнай плаці, наведзінна дапамогі с'ялоў мабілізаваных, абудання распасяўшыхся рэакцыянераў.

«Які ні жорстка рэпрэсіі, — піша паліцэйская камуністычная газета «Л'Амп'юне», — імі не спыніць росту нездавальнення. Прастэтуючыя работчы на многіх заводах спынілі работу. Так, напрыклад,

на заводзе Сіон у Алзоне работчы двойчы прыпынілі работу, патрабуючы павелічэння зарплатаў».

На многіх фабрыках быў залучен працэст супроць прымушова адлічэнняў, устаноўленых урадам. Справа дайшла да забастовак, і некаторыя з іх мелі поспех. Гэта кампанія ўзляла сазнанне рабочых, умалвала іх волю да барацьбы. Двухгадзінныя забастовкі на асобных прадпрыемствах суправажваліся антываеннымі лезантэрамі і с'ялацення «Інтэрнацыянала». Побач з іншымі лозунгамі выстулаўся патрабаванні аб вызваленні камуністычных дэпутатаў.

Незавалежны і абурэнне пранікаюць на фронт. Салдаты пратэтуюць супроць іонуючых у арміі парадкаў. Яны не залучаны тым, што атрымліваюць нязначную зарплату, не маюць водкуцаў і т. д. Рост антываенных настрояў сярод французскіх салдат пацярпела карэспандэнт лонданскай газеты «Трыб'юн». Азія і салдат завяў яго: «У казармах у нас заўб'ята адвапачава вострыя м'ясоўні... Калі пр'ер прыхаду на інспектарскі агляд ў Х., салдаты крычалі: «Далоў вайну!». Нехта заўваў «Інтэрнацыянал». Многія надхвалілі».

Нават рэакцыйная французская газета «Тан» вымушана прызнаць рост нездавальнення сярод салдат. Сп'ячваюцца на с'ярачых у саване, дзе быў аглашан полк рад п'яем, атрыманыя з фронту, газета прыводзіць пісьмо, у якім гаворыцца: «Балі, нарэшце, нас змяніць, хоць-бы на некалькі дзён...» Газета дадае: «Такія-ж скаргі не адзінакы». Тая-ж газета паведавала, што ў Турэ салдаты, астанаўліваючы поезд з рэзервамі, засяваці «Інтэрнацыянал».

Ад настрояў прызваных у армію і іх сямейны красавіка гавораць пісьмом. аублікаваны ў газете «Зур». Азія і салдат пісала: «Я ўдзельнік савецкай вайны 1914

года. Маю хрест і медаль ва Вердэ. 22 верасня 1939 года я зноў накіраваўся на фронт. У гэты-ж дзень, 23 верасня, у 2 гадзіны, на фронт быў адраўлен і мой с'ял. Наўжо маё месца зноў на фронце? Хто-ж будзе дазваляць хлеб для с'ялі?» У другім пісьме гаворыцца: «Я хачу расказаць аб сабе. Мой муж мабілізаван з 27 жніўня 1939 года. У нас тры дзяткі, апрача майго старэйшага с'яла, які ўжо ў верасні знаходзіўся на мовельскім фронце. У дзень аб'яўшчэння вайны ён закатываў тэрмін службы, але яму прышлосца астацца ў радах арміі. Мужу майму дазволілі яму вярнуцца дамоў».

Калі да гэтых пісем дадаць паведажэнні газет аб масавым дэзертырстве ў арміі, карціна стане яшчэ яснай. Надаўна ў Парыжы было вышляена 13 тысяч «янаправільных» рашэнняў аб аслабаванні ў арміі, г. з'я. фантычна гутарка ішла аб ухлешні ад ваеннай службы.

Інкі метады насаджэння дысп'яна ў аказан, паказвае наступнае пісьмо, аублікаванае выхадзчай у Чыкага славачкай газетай «Людзвы дзясці». Французскі салдат піша: «Воюную мінуту можце чакаць паведажэння, напрыклад, ад камандзіра 161-га п'яютнага полка, што ваш с'ял або брат «памёр». Праз некалькі тыдняў робіце вядомым, што камандзір гэтага полка загадаў расстраляць некалькі дзясцікаў салдат за тое, што яны паскардзіліся на дрэнную страву або на дрэнныя адносіны з імі афшэраў. 161 полк — не адныны «крывавы полк». Колькасць арыштаваных салдат, таксама як асуджаных ваенным судом, значна перавышае лік загінуўшых у баю».

Не гледзячы на цяжкія умовы незалежнай работы, кампартыя Францыі п'яспына рэз'яісе салдатам, работчым і с'ялацыям імперыялістычным с'яне вайны, неабходнась актыўнай барацьбы супроць наступлення рэакцыі. Антываенная аваяна пратэтарнага камітэта кампартыі вышла поўнаўдэльным тыражом. Да нап'ячэнага годадзя таварыш Сталіна насаджалі

АРГАНІЗАВАНА ПАЧАЦЬ ТАРФЯНЫ СЕЗОН

Тарфяны завод «Чырвоны Кастрычнік», які з'яўляецца асноўнай паліўнай базай для барысаўскага шклазавода імя Дзержынскага, а таксама для многіх іных прадпрыемстваў горада, у мінулым годзе не выканаў плана па торфазадыбчым. С'ялета ўлічаны памылкі

БАЯВЫ З'ЕЗД БОЛЬШЭВІЗМА

35 год назад, 25 красавіка 1905 года, у Лондане адкрыліся III з'езд РСДРП. Гэта быў чыста большэвіцкі з'езд. Меншавікі, якія ўпершыню ваявалі лінію на раскол у партыі, сабраліся ў гэты самы час асобна на спецыяльную канферэнцыю ў Жэневе (Швейцарыя). «Меншавікі адкалоліся пяцёр ад партыі. Гэта — аб'явіўшы факт», — пісаў Ленін у неўзабаве пасля III з'езда (т. VII, стар. 302).

III з'езд займае асабліва месца ў гісторыі большэвіцкай партыі. Падрывоўка з'езда, яго правядзенне і прынятыя на ім рэзалюцыі адыгралі велізарную ролю ў абстаноўцы пачаўшагася рэвалюцыйнага 1905—1907 годаў. Рашэнні з'езда паклалі канец крызе ў партыі, які быў створан меншавікамі, намянілі тактычныя асновы большэвіцкай партыі.

Характарызуемы значэнне III з'езда, Ленін пісаў пасля з'езда: «Найбольш аб'явіўшы III з'езд Р. С.-Д. Р. П., які павінен быў аб'явіць сабой новую паласу ў гісторыі нашага сацыял-дэмакратычнага рэвалюцыйнага руху» (т. VII, стар. 295).

Стварыўшыся ў краіне пасля II з'езда партыі абстаноўка (жнівень 1903 года) ясна гаварыла аб быстрым набліжэнні рэвалюцыі. Глыбокі эканамічны крызіс 1900—1903 годаў, які патрос усю аэканоміку краіны, голад у вёсках, выкліканы каласальным неўраджаем 1901 года, новае грабавіцкае авантура на Далёкім Усходзе (руска-японская вайна), якая пачалася ў студзені 1904 года, — усё гэта пагоршыла становішча рабочых і сялян. Капіталісты імкнуліся пераключыць увесь пажар крызіса на плечы рабочага класа. Катастрофічна раслі безработа і нішчота, рэзка знізілася заробная плата, павялічыліся рабочы дзень, раслі штрафы, аблічваліся абмерканні рабочых, пагоршыліся ўмовы працы на прадпрыемствах. Быстра разрасталася асабліва ў сувязі з руска-японскай вайной, сялянская гаспадарка. Значна ўзмацнілася ў гэты час і палітычны гнёт у горадзе і ў вёсках.

Азбавленне ў масах расло. Расла палітычная барацьба, які пераў у руска-японскай вайне паражэнне за паражэннем.

Рэзка абвастралася класавая барацьба ў краіне. Забастоўкі на фабрыках і заводах, масавыя дэманстрацыі, у якіх прымаў удзел рабочы і студэнты, студэнцкія і сялянскія хваляванні, — усё гэта быстра парастае з 1900 года аж да рэвалюцыі 1905 года.

Рэвалюцыйны рух рабочы і сялянскі рух прыняў гранічныя формы. У павястры пачаўся рэвалюцыйны рух. Адчуваецца, што мы напярэдзі барыкадаў, — пісаў Ленін у самым пачатку 1905 года (т. VII, стар. 106).

І вось у гэтай абстаноўцы, у палітычна рэвалюцыйнай атмасферы, ва ўмовах палітычнага расколу, калі партыя была арганізавана алімп самозарэўка, арганізавалі масы на пазеаэаную рэвалюцыю, меншавікі пачынаюць пасля III з'езда расціскаць партыю, пачаўшы большэвіцкую, уносячы дэзарганізаванасць і раскол у рады сацыял-дэмакратыі.

Абстаноўка ўнутры партыі пасля III з'езда і нарастаўшыя рэвалюцыйныя пазеі ў краіне настойліва патрабавалі ад большэвіцкай, ад Леніна і Сталіна самых рашучых, самых трывожных мер, каб вывесці партыю з гэтага крызіса і тупіка, у які загінулі яе меншавіцкія галавы.

І Ленін з усёй энергіяй і настойлівасцю прыняўся за справу. Вялікую дапамогу аказаў яму таварыш Сталін, кіраваўшы ў той час Каўказскім саюзным камітэтам. Прышлі на дапамогу і іншыя большэвікі. «Неабходна было арганізаваць спецыяльную газету. Неабходна было арганізаваць новы, III з'езд партыі, каб стварыць новы ЦК партыі і развязаць дэмакратыі» («Зборнік курс гісторыі ВП(б)», стар. 50).

У жніўні 1904 года адбылася сямнаццаць дзінны ў Жэневе нарада 22 большэвіцкай. Народа прыняла спецыяльны амант «Да партыі», напісаны Леніным і вядучым партыю рыхтавацца да III з'езда.

На трох партыйных канферэнцыях — Паўночнай, Каўказскай і Паўднёвай, — аднадушна і 13 камітэтаў партыі, гэты амант створыў поўную падтрымку. Канферэнцыі выказаліся за неадкладнае скліканне III партыйнага з'езда і выбары Бюро камітэта большэвіцкай (БВБ), якое і прыступіла да падрыхтоўкі з'езда. За неадкладнае скліканне III з'езда выказаліся і іншыя мясцовыя камітэты партыі.

Так, перад галаву цэнтральных устаноў партыі, незгодна захавачым меншавікам і не жадаўшым нават чуць аб III з'ездзе, большэвікі ўзялі на себе ініцыятыву склікання агульнапартыйнага з'езда. Гэту ініцыятыву дружна падтрымалі пераважная большынасць мясцовых партыйных арганізацый, г. зн., на сутнасці, усё партыя. І III з'езд РСДРП, які меў велізарнае значэнне ў выхаванні партыйнага крыжэя, у падрыхтоўцы партыі да кіраўніцтва рэвалюцыяй, у распрацоўцы тактычных асноў партыі, адбыўся не пазеаэанна на ўсе падкопы меншавікоў.

На III агульнапартыйным з'ездзе былі запрошаны ўсе мясцовыя арганізацыі партыі, яе большэвіцкія, так і меншавіцкія.

К гэтай часу ў партыі налічвалася 31 поўнаправавая партыйная арганізацыя (Крэменчуцкая, Каванскі і Бубанскі камітэты не былі прызнаны з'ездам поўнаправавымі). З агульнай колькасці дэлегатаў, прыбыўшых на з'езд па дакументах і на срэкі большэвіцкага Арганізацыйнага камітэта на скліканне з'езда, 9 дэлегатаў адмысловы, аднак, узяць у рэботах з'езда і, пад уздзеяннем меншавікоў, засеўшы ў цэнтральных установах партыі, пачалі на меншавіцкую канферэнцыю ў Жэневе.

На з'езд з'ехаліся 24 дэлегаты ад 20 большэвіцкіх камітэтаў.

У ліку дэлегатаў III з'езда былі Ленін Міха Іл'явіч, А. Іванавіч (пазней загінуў у ліку 26 бэаіцкіх камісараў), Вароўскі, Землячка, Круцкая, Луначарскі і іншыя.

Меншавіцкія галавы з цэнтральных устаноў партыі, прабуцшы сарваць з'езд, не перасталі дэмагавіць ад яго нібыта «незаконнасці». III з'езд вымушан быў вывесці спецыяльную рэзалюцыю «Аб канстытуіраванні з'езда», у якой гаварылася, што на з'ездзе, згодна партыйнага статута, прадстаўлены партыйныя арганізацыі, якія маюць больш палавіны рашучых галасоў, і таму законнасці з'езда па-за сумненнем.

У гэтай-жа рэзалюцыі былі асуджаны і павольныя меншавікоў, адмовіўшыся ад уздзеў з'ездзе.

Заслухавшы рад дакладаў, з'езд вынес рашэнне па пытанніх партыйнай тактыкі ў пачаўшага буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў Расіі. Былі прыняты рашэнні аб ўзброеным паўстанні, аб часовам рэвалюцыйным ўрадзе, аб адносінах да тактыкі ўрада напярэдзі пераработы, аб адносінах да сялянскага руху і іншыя.

З'езд абмеркаваў рад арганізацыйных пытанняў, накіраваных на ўмацаванне партыі, на ўзмацненне яе ўзаемнай срэаі шырокіх працоўных мас. З'езд прыняў новы статут партыі.

У сувязі з разгортваючайся рэвалюцыяй важна было чотка вызначыць асноўныя партыі да іншых грамадскіх класаў і партыі, бо тут было назвычайна многа бытавінны і плясансцей, пасяняных меншавікамі. І з'езд вынес спецыяльны рашэнні аб адносінах да акалоўшага часткі РСДРП, да напыванальных сацыял-дэмакратычных партыі, асераў, да лібералаў і т. д.

Былі разгледжаны пытанні ўнутрыпартыйнай работы, напрыклад, аб палешчанні прапанаванні і агітацыі, і засадуны справядліва дэлегатаў мясцовых партыйных камітэтаў.

З'езд прапанаваў пад непарэлым кіраўніцтвам Леніна, прытым сам Ленін па рады пачынаў парадку для выступу ў якасці дэлегатаў (аб часовам рэвалюцыйным ўрадзе, аб адносінах да сялянскага руху, аб адносінах да асераў).

У артыкуле пад загалоўкам «Тры з'езды», аменчаным у № 1 газеты «Пролетарыі», Ленін пісаў: «Тры галоўныя пытанні сталі і перад партыі свядомага пролетарыята ў Расіі напярэдзі III з'езда. Па-першае, пытанне аб партыйным крыжэі. Па-другое, больш важнае пытанне аб форме арганізацыі партыі напярэдзі. Па-трэцяе, — галоўнае пытанне аб нашай тактыцы ў перажываемы рэвалюцыйны момант» (т. VII, стар. 301).

І ва ўсё гэтыя пытанні III з'езд унёс поўную яскасць. Перад тварам надышоўшай рэвалюцыйнай буры партыя аказалася стурэванай і арганізаванай. Гэта дало матчыска партыі Леніна—Сталіна выступіць у авангардзе рабочага класа, які ў рэвалюцыі 1905—1907 годаў заваяваў сабе ролю гегемона (правальна) ў рускай буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі. Была ўнесена поўная яскасць у пытанні партыйнай тактыкі ў нарастаўшай рэвалюцыі. Былі дакладна вызначаны асноўныя большэвіцкай партыі да іншых класаў і партыі. Быў створан кіруючы партыйны цэнтр — ЦК — на чале з Леніным. Быў створан баявы цэнтральны орган партыі — газета «Пролетарыі», — адказны рэдактарам якога ЦК запыраў Ленін.

З'езд прыняў лямітскую рэзалюцыю, у якой прапанаваўся «ўсім членам партыі весті ўсёмай энергіяй і ініцыятыўна рабцаў» супроць меншавіцкай адхіленнасці ад прычынаў рэвалюцыйнай сацыял-дэмакратыі. З'езд чотка ўказаў, што меншавікі могуць у далейшым аставацца ў партыі толькі «пры той неабходнай умове, каб яны, прымаючы партыйнае з'ездзе і партыйны статут, пачкам падпарадкаваліся партыйнай дысцыпліне». З'езд прыняў па гэтым пытанню яшчэ адну рэзалюцыю, якая не падлягае агуллікаванню. У ёй было чотка запісана: «Калі «некаторыя меншавіцкія арганізацыі адмовіцца прызнаць рашэнні III з'езда, з'езд прапануе Ц.К. распуская тэкія арганізацыі і запыраджаць паралельныя ім, падпарадкаваныя з'езду арганізацыі, які камітэты...»

Другое, больш важнае пытанне, якое вырашыў III з'езд партыі, — гэта пытанне аб формах арганізацыі партыі напярэдзі, аб агульных арганізацыйных нормах партыі, на сутнасці справы, перадаў усёго статута партыі.

Гэты перагляд звёўся да змянення § 1 статута, стварэння алігнага партыйнага цэнтра і дакладнага вызначэння праў ЦК і аўтаноміі мясцовых камітэтаў.

III з'езд прыняў § 1 партыйнага статута ў фармулёўцы, прапанаванай Леніным на II з'ездзе.

Пасля II з'езда ў партыі існавала дзвухцэнтрнасць або нават трохцэнтрнасць: на чале партыі стаяў з аднаго боку ЦК, а з другога — ЦО, г. зн. рэдакцыя газеты, неаддзяльна ад ЦК, а звыш таго існаваў Совет партыі. III з'езд прыняў рашэнне аб стварэнні алігнага поўнаправага партыйнага цэнтра — Цэнтральнага Камітэта, які выбіраецца партыйным з'ездзе. Рэдакцыя цэнтральнага органа (адказны рэдактар) выбіраецца не на з'ездзе, а пазеаэанна Цэнтральным Камітэтам з састава членаў ЦК.

III з'езд пад кіраўніцтвам Леніна распрацаваў зусім чоткую, алігна прапільную тактычную лінію партыі ў буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі. Правільнасць гэтай лініі была пацвержана ўсім наступнымі пазеаімі ў Расіі, і ў рэзультат партыя Леніна—Сталіна перамагла і ў буржуазна-дэмакратычнай і ў сацыял-дэмакратычнай рэвалюцыях.

У асноўным гэта тактычная лінія выражалася ў наступным.

Не гледзячы на буржуазны характар рэвалюцыі, якая пачалася ў 1905 годзе, пролетарыят павінен прыняць у ёй самы актыўны ўдзел. Больш таго, ён павінен узначаліць рэвалюцыю і павесці за сабой астатнія працоўныя масы Расіі, перш за ўсё сялянства, і табіна рашучай перамогі ў рэвалюцыі, тавёўшы яе да канца, сёніўшы самозарэўка. Пролетарыят павінен актыўна ўдзельнічаць у буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі і павесці яе да канца для таго, каб, расчыніўшы

галеу ад сярэнявокаў, перайсці затым да рэвалюцыі сацыялістычнай, якая толькі і можа абы паўнае вызваленне пролетарыята і астатніх працоўных ад усёмай акалоўшасці.

Ленін лічыў, што ў Расіі рэвалюцыя пераможа толькі пры ўмове, калі яе ўзначаліць пролетарыят. Рэвалюцыя ў Расіі адбылася ў зусім іншых умовах у параўнанні з буржуазнымі рэвалюцыямі, якія мелі месца ў Заходняй Еўропе ў XVIII і XIX вяках. Рэвалюцыя ў Расіі адбылася ў першы імперыялізм, калі буржуазія з сілы рэвалюцыйнай ператварылася ў сілу контррэвалюцыйную, а пролетарыят з хваста буржуазіі ператварыўся ў самастойную велічыню. Значыць, калі буржуазія і прабавала ўзначаліць рэвалюцыю, то толькі для таго, каб яе абліжвалі, скончыць яе кампрамісам з самозарэўкам. На гэты шлях штурхаў буржуазію страх перад самастойнасцю пролетарыята, які можа лёгка, па выражэнню Леніна, перакласці ружжо з аднаго плеча на другое, г. зн., скончыць з парызмам, узяцца за ліквідацыю самой буржуазіі.

Але пролетарыят зможа даясці рэвалюцыю да канца, стаўшы яе правальным, толькі пры ўмове, калі ён здалее абліжыць мошны саюз з сялянствам, адарваўшы іх ад буржуазіі, ператварыўшы яго з рэзерва буржуазіі ў рэзерв пролетарыята. А для гэтага неабходна ізаляраваць ліберальную буржуазію, адзіненіць яе ад кіраўніцтва ў рэвалюцыі.

Срочкам для дасягнення рашучай перамогі над парызмам павіна быў усенароднае ўзброенае паўстанне, у арганізацыі якога павіна прыняць самы актыўны ўдзел рэвалюцыйная сацыял-дэмакратыя.

У рэзультат пазеаэаннага ўзброенага паўстання трэба было стварыць часова рэвалюцыйны ўрад. У сваёй прамова на III з'ездзе Ленін гаварыў: «Калі самозарэўка ўрад будзе сапраўды сёніў, то ён павінен быць заменены другім. А гэтым другім можа быць толькі часова рэвалюцыйны ўрад. Ён можа апырацца толькі на рэвалюцыйны народ, г. зн. на пролетарыят і сялянства. Ён можа быць толькі дыктатурай, г. зн. арганізацыяй «парадку», а арганізацыяй яныя (т. VII, стар. 264). У рэвалюцыйна з'ездзе асоба сказана аб велізарнай ролі «ма-самых палітычных стачак, якія могуць мець важнае значэнне ў пачатку і самым ходзе паўстання».

З'езд заклікаў большэвікоў арганізаваць барацьбу за перарастанне буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі ў сацыялістычную.

Такія асноўныя палажэнні, развітыя ў рэзалюцыях III з'езда па пытанніх тактыкі. Яны і вызначалі тактычную лінію большэвікоў у рускай буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі.

III з'езд заў практычным ўзмацненні мясцовым партыйным арганізмам на падрыхтоўцы ўзброенага паўстання, на расшырэнні і палітычна рэвалюцыйнага крыжэя і прапанаваў ўмоўна ўзбройваць пролетарыят, распрацаваў на месцах план узброенага паўстання, прычым на сабе непарэаднае кіраўніцтва паўстаннем, стварэння для гэтага асобна групы з партыйных работнікаў. На ўказанню з'езда мясцовыя партыйныя камітэты павіны былі арганізаваць пролетарыят «для неадкладнага ажыццяўлення рэвалюцыйных шляхам 8-гадзіннага рабочага дня і іншых стаячых на чале патрабаванняў рабочага класа», для ўзброенага алімп рэвалюцыйнага элемента (чорныя сётні і інш.), палітычным руху супроць рэвалюцыі, падтрыманні і расшырэнні сялянскага выступлення, накіраванага супроць парызма, арганізаваць рэвалюцыйныя сялянскія камітэты для правядзення рэвалюцыйных шляхам дэмакратычных пераўтварэнняў у інтэ-

сах сялянства (канфіскацыя памешчыцкіх казённых, цароўных, манастырскіх і ўдзельных зямель).

З агульных тактычных палажэнняў, прынятых III з'ездам, выцяклі і асноўныя напай партыі да іншых партыі і класаў грамадства, што таксама чотка зафіксавана ў рэзде рэвалюцый з'езда.

III з'езд вынес спецыяльнае рашэнне аб староні новага цэнтральнага органа партыі — газеты «Пролетарыі», бо «заявінасць рэдакцыі новай «Іскры» (метанічнай «Іскры»), якая да гэтага афіцыйна была цэнтральным органам. — А. П.) ні ў якім разе не з'яўляецца гарантыяй за правільнае вырашэнне тактычных пытанняў у будучым».

Нумар першы «Пролетарыі» пад рэдакцыяй Леніна вышаў неўзабаве пасля з'езда, 27 мая 1905 года.

У спецыяльнай рэзалюцыі «Па поведзе пазеі на Каўказе» III з'езд адначыў велізарную работу большэвікоў Каўказа, дзе рэвалюцыйны рух ужо дайшоў да ўсенароднага ўзброенага паўстання супроць парызма. З'езд адначыў, што імяна на Каўказе створаны найбольш баява арганізаваны напай партыі. І гэта, вядома, дала не выпадкова: на чале каўказскіх большэвікоў сталі верны вучань і саратнік Леніна — таварыш Сталін.

У рэзалюцыі сказана: «III з'езд Р. С.-Д. Р. П. ад імені свядомага пролетарыята Расіі пле гатавае прывітанне героіскаму пролетарыату і сялянству Каўказа і даручае Цэнтральнаму і мясцоваму камітэтам партыі прыняць самыя энергічныя меры да найбольш шырокага распаўсюджвання вестак аб становішчы спраў на Каўказе шляхам брашур, мітангаў, рабочых сходаў, гуртоўных субсісываніяў і т. д., а таксама да сучаснай палітычнай Каўказа ўсім імянімі ў іх распрадажэнні срочкам».

III з'езд РСДРП быў перамогай большэвіцкай партыйнасці над меншавіцкай гуртоўнасцю. Большэвікі пад кіраўніцтвам Леніна і Сталіна атрымалі найбольшую перамогу.

Велізарную ролю ў падрыхтоўцы гэтай перамогі адыграла большэвіцкая газета «Вперед», якая пачала выдывацца пад кіраўніцтвам Леніна з студзеня 1905 года. Газета «Вперед» вяла непрымырную і ініцыятыўную барацьбу з меншавікамі за большэвіцкую партыйнасць, за арганізацыйнае ўмацаванне партыі, за скліканне III з'езда. У газеце «Вперед» Ленін развіў усё асноўныя тактычныя палажэнні большэвікоў у буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі, якія потым былі замацаваны ў адпаведных рэзалюцыях з'езда.

III з'езд вынес спецыяльнае рашэнне аб газеце «Вперед», у якім была аб'яўлена велізарную работу па кансалідацыі партыі.

Толькі дзякуючы намаганням Леніна арганізацыі і Сталіна ў Расіі, толькі дзякуючы намаганням многіх і многіх большэвікоў, якія дапамагалі Леніну і Сталіну, удалося склікаць III з'езд РСДРП праз галаву меншавіцкіх узраптароў, засеўшых у цэнтральных установах партыі.

Толькі дзякуючы III з'езду ўдалося сучаснае ліквідаваць крыжэі ўнутры партыі, арганізаваць арганізацыйна і ініцыятыўна партыю большэвікоў і даць зусім чоткую тактычную праграму дзейнасці нашай партыі ў буржуазна-дэмакратычнай рэвалюцыі.

І ў гэтым велізарнае значэнне і заслуга III з'езда РСДРП.

А. ПЯСКОУСКІ.

ДА ДЭНАДЫ БЕЛАРУСКАГА МАСТАЦТВА У МАСКВЕ

Заслужаны артыст БССР М. І. ДЗЯНІСАЎ

У адзін з зямовых дзён 1929 года пачаўся, прышоўшы ў тэатр на рэлецыю, мог назіраць дзіўнае і цікавае выдывішча. На паваротным кругу сцэны ста-

лім актёр. У яго трыагоўны заўсёды баў вельмі шуканні. Ён не прапуская і дробней, асобных характэрных рыс, каб найбольш ярка раскрыць сцэнічныя вобразы.

Артыста вабяць прыўзняты, мошны, раматчыныя патуры. Балі ў Онегіна Еленік Дзянісаў на сваім месцы і партыі, то ў партыі Граснога і Рыгалета ён раскрывае ўсёго сабе. «Як пачаў, — гаворыць Дзянісаў, — што ў рабоне над Гразным у мяне не было сапраўднай рожбэрскай рукі, я-б яго пачаў і горбы Рыгалета».

Усе свае зольнаціці і вольі Міхаіл Іванавіч зараз алае малой беларускай опернай культуры — новаму этапу свайго творчага шляху. Вобразы партызанскага камандзіра, чужага і вальцова Кузьміча ў оперы «У пушчах Палесся», аздоблена-

га лютэга ворага кулака Зыткіра ў оперы «Міхась Палторны», свабоднаблага ваяцка моладзі Андрэя ў оперы «Кветка пшчэцыя» знаходзяць у Дзянісаве жыўную і пераканаўчую іпратырацыю.

Вобраз Кузьміча прымагана да сабе срабей рэвалюцыйнай прапільнасцю, пелітэі і залупаўнасцю. Тут актёр у сваёй сферы, знаёмай на грамадзянскай вайне, блізкай па натуре, Гэта пестуменна адна з лепшых ролей Дзянісавы па выразнасці і сіле выкавання. Ішая справа — партыя Зыткіра, — яе трэба зрабіць. Сапраўдны вобраз кіткіра і разузнага ворага стварыць не лёгка. Толькі пры глыбокай удумлівасці і сур'ёзнасці, пры добрай трывожнасці і чулай рожбэрскай дапамоце мяна раскрыць такую партыю. Гэта ўдзячна Дзянісаву, і па яго ўдзячнаму выражэнню, «Зытрук мошна зробиць».

М. І. Дзянісаў найбольш папулярныя канцэртныя выкавання савецкага рэпертуара. Ён адным з першых стаў прапільна дорагу беларускаму музыкальнаму фальклору ў складанай, мастацкай яго апрацоўцы для галаса з сімфанічным аркестрам. Ён упершыню знаёміць з беларускай савецкай творчасцю грамадзасці Масквы і Кіева. І ў канцэртнай прапільнасці, таксама я і ў оперы, яго сімпатый належача насмачным, красачым вобразам. «Партызан Жэлезняк», «Балада аб партызане», «Ой ары ты ары!» — лепшыя па эмоцыянальнасці ролі канцэртнага рэпертуара Дзянісавы.

Грамадскі прапільнасць, актыўны ўдзельнік шэфства над Чырвонай Арміяй, добры, чулы таварыш — вось тыя якасці, якія дапаўняюць творчае аблічча М. І. Дзянісавы.

Н. ШЧЭГЛОУ.

Нацэрты ў калгасах

Мінскі абласны аддзел мастацтваў арганізаваў з лепшых гуртоўцаў мастацкі самалейнасі. Мінска і рабонаў 21 брыгада для абсудовавання калгаснікаў у часе вясенняй пасеўнай кампаніі. Многія клубы ўзялі культурнае шэфства над асобнымі раёнамі. Так, мінскі Дом на-

стаўніа шэфства над Смалявіцкім раёнам, клуб металістаў — над Рукенскім раёнам і т. д. Слупскі калгасна-саўгасны тэатр абслужыць 4 раёны. У перыяд саўбы і прапільні ў калгасах будзе дана каля 200 канцэртаў.

Забяспечыць чоткае кіраўніцтва меліярацыйнымі работамі

Прапанава калгаснікаў Любавьскага раёна — выйсці ў 1940 г. усёй масай на асушэнне балот і палышчыне лугоў і паабшчэў аніпаша гарачы водук срэаі шырокіх мас калгаснікаў рэспублікі. Гэта баяротная ініцыятыва калгасных мас асадутовае ўсёбавага падтрыманні і абароны.

Спецыялісты сельскай гаспадаркі і ў першую чаргу меліяратары павіны стаць на чале гэтага выдатнага руху, усё вяды і вольт накіраваць на лепшую арганізацыю работ і тэхнічнае кіраўніцтва ім. Трэба забяспечыць падрыхтоўку выхату калгаснікаў на меліярацыйныя работы, каб наобезпечыць непрадукцыйныя зарпты працы і павыскаць у тэхнічным ажыццяўленні таго або іншага меліярацыйнага збудавання.

Меліяратары перш за ўсё павіны разгарнуць работы на асушэнню і асацыяні багот на тых месцах, дзе ў мінулыя годы падрыхтаваны водарэпільні. На такіх месцах патрабаванне затрапіць значна менш працы. Акрамя гэтага ў кожным калгасе трэба аглядаць баготныя масы і даць калгаснікам дакладныя і ясныя ўказанні, якія часткі багот лепш асушаць і асвайваюць у гэтым годзе.

Пасля ўставаўлення аб'екта асушэння трэба неадкладна зрабіць рабцоўку асушальных канаў і збудаваніяў на мясцовасці, шведлоўку асноўных канаваў, акасіць рабочыя профілі і іншыя чарпачыя, вызначыць размеры сцянаў канаваў і збудаваніяў і палічыць аб'ём працы. Неабходна разлічыць парадак і чарговасць выканання гэтых работ і расстапоўку рабочай сілы. Нажадана, каб вылучаны калгаснікі брыталі на меліярацыйных работах разам з меліяратарам выконвалі работы на рабцоўцы трас канаваў.

Многія калгасы рэспублікі, якія прыступілі да асушкі багот, не ма

НАПЯРЭДАДНІ ПЕРШАГА МАЯ

БАВА. Новымі поспехамі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы сустрэла міжнароднае свята — 1 мая падраздзяленне, якое камандуе старшы лейтэнант тав. Мельнік. Гэтымі днямі ў падраздзяленні праводзілася праверка палітычнай падрыхтоўкі. Праверка паказала высокі ўзровень палітычных ведаў курсантаў; агучальная ацэнка — 4,3.

На працягу ўсяго зімовага перыяду падраздзяленне трымае парніцтва ў часі на агнявой падрыхтоўцы. На апошняй стралбе 55,5 проц. курсантаў выканала заданне на выдатна, 27,5 — на добра. Вялікі поспеху дасягнула падраздзяленне ў спецыяльнай падрыхтоўцы. Прадэманстраваныя вучоныя паказвалі выключную падрыхтоўку ў баявых разліках, гатовых у любы час дня і ночы выканаць заданне камандзіра.

У сувязі з набліжэннем 1 мая шырока разгарнулася агітацыйная работа. З курсантамі праводзіцца гуаркі аб святка-

ванні 1 мая ў СССР і ў капіталістычных краінах.

Мастак часпі малодшы камандзір тав. Караткевіч заканчвае рысаваць партрэт таварыша Сталіна для афармлення будынка часпі, ён таксама напісаў рад шпакатаў, лозунгаў, якімі будзе аформлен клуб.

30 красавіка на ўрачыстым вечары будуць падведзены вынікі баявой і палітычнай падрыхтоўкі за зімовы перыяд.

Н. ГАЛАВАНАУ.

ГОМЕЛЬ. (Нар. «Звязды»). Гомельскі чыгуначны клуб імені Леніна дзейна рыхтуецца да 1 мая. Гурткі мастацкай самадзейнасці падрыхтоўваюць цікавую праграму. Джаз-аркестр, харавыя гурткі разучваюць новыя песні. Танцавальныя калектывы рэпертуару народны танец «Малечка». У святочныя дні капанцёрны брыгады выступілі ў паравозным дэпо, на вагонным участку і паравоза-рамонтным заводзе.

На калгасных палях

ВІЦЕБСК. 23 красавіка. Ва ўсіх раёнах абласці пачаліся масавыя палывыя работы. Сярод калгаснікаў і прагартыстаў разгарнулася сацыялістычная спаборніцтва на высокую якасць палывых работ, за спецыяльныя ўзнагароды.

На 20 красавіка на абласці засеяна каля 3 тысяч гектараў палыва. Наперадзе ідуць калгасы Дзевіцкага раёна, якія засеялі 792 гектары аршана, і Ушацкага раёна, засеяўшы 542 гектары.

Арганізавана праходзіць вясёлыя работы на палых сельсаветаўскай арміі «Шлях да выніковага». Гадановага сельсавета, Дзевіцкага раёна, Калгаснік Іван Хомчанка сістэматычна ўзроўне на 0,80—0,95 гектара. Арачыя гатага калгаса Валадзімір Бокарэў, Пётр Дзюжык, Сянін Галенка штотдзень пераключваюць норму ў 2,5 раза, пры высокай якасці работ.

Паспяхова праходзіць сяўба ў калгасах «Спартак», «Серп і молот», Дзевіцкага раёна. У калгасе «Серп і молот» засеяна ўжо вышш 30 гектараў аршана.

Аднак у раёне калгасуў і яшчэ не арганізавана барацьба за высокую якасць сяўбы. У сельсаветаўскай арміі імені Барышылава, Дзевіцкага раёна, сяўба праходзіць ўручную, у той час як сяўбі агучылі асабліва высокай якасці.

У Гародзкім раёне ў першыя дні палывыя работы выліваюць якасць сяўбы. Выкастаўская МТС пасеяла на поле трактар М 14, у якім у першы дзень работы раскідвалі паштункі. Больш прох дзён стайць у рамонце трактар М 2 на полі калгаса «Новыя Баравыя».

БЕЛТА.

ПІНСК. Шырока разгарнуліся палывыя работы на палых Пінскай абласці. Усе 35 паддзялі арганізаваныя калгасуў прыступілі да сяўбы. Калгасы спаборнічаюць паміж сабой за атрыманне высокага ўраджаю, за правядзенне сяўбы ў самыя кароткія тэрміны.

АБ ЧЫСТАЦЕ ў МАГАЗІНАХ І ЛАРКАХ

— Ші не знаходзіце вы, таварыш дырэктар, што ў ларках велікі бруда? — Так, бацько! Рамонт, рамонт патрэбны... Вядзешце, асабліва ў гэтыя дні...

— А вы, мабыць, былі ў ларку № 135? Заўважылі, што там... — Ганцюлю ахаладзілі напішамі. Нічога асаблівага.

— Чаму ларок завалены хлямом і бутылкамі, якія яшчэ з вясені там стаяць? Вы гэта, вядома, бачылі?

— Мне гэта стрававае не падабаецца. Але вы не ў час прышлі. Да 1 мая ачышчэння...

Размова адбывалася ў кабінце дырэктара Мінаўра тав. Коўкіна. У гэты пазважальны ўсталявае ачышчэнне бестурботна адносіцца да пытання аб чысцце і культуры ў ларках. Калі і ўспамінаюць аб гэтым, то толькі напярэдні святаў.

Вось як выглядае, напрыклад, ларок ахаладзілі напішамі № 135 (Пянінскі рынак, заг. ларок — Р. Пічмерна). Бяла марка непрацаваў бруд, на яго пляшка прапарыла. Нарэшце, выла прычытка. Перад вамі прадаўшчыца ў брудным халатце. Выглядае нехайны.

— Дайце баяла шва, звартаецца да прадаўшчыцы азіў спытаецца. Яму падобна. Але баяла сумнішчывай чысцты. Пачынаюцца спрачванні:

— Дайце чысты баяла. Паглядзіце на рукі, трыба баяла іх памыць.

— Грамадзянін, не займайцеся разгаворамі, бацько, людзі чакаюць. А вам палывыя чысты баяла...

Навігацыя на рэках БССР

На ўсіх вольных магістралях БССР ажыццяўляецца навігацыя. На лініях Гомель — Ветка, Кіеў — Гомель, Вабурыш — Лоўф і новай лініі Кіеў — Пінск курсуюць каля 30 тавара-пасажырскіх параходаў. Лінію Кіеў — Пінск абслугоўваюць параходы «Звязда», «Беларусь», «Ото Шмідт», «20 год Кастрычніка», «Молатаў», «Юні дзёнін». Упершыню пачала функцыянаваць лінія Жлобін — Струшы, што азначвае раёны цэнтр з чыгунай. Параходы культуры ўпарадкаваны, абсталяваны пакоі маперы і знішчы. Палыўныя прагартысты і ўнутрыгарадскія пасажырскія зносіны ў Гомелі, Мазыры, Віцебску.

Слаборнітва па гранатамтанню

157 работных мінскай кандыцёрскай фабрыкі «Бомбурка» прынялі ўдзел ва ўнутрыфабрычнай спаборніцтва па гранатамтанню. Парніцтва заваяваў чыгуначны пях, на другое месца вышлі карамельны пях, на трэціе — механічны пях.

Сяляне Драгіцкага раёна абавязаліся да 1 мая поўнаасцю скончыць сяўбу. Калгасы імені Сталіна і імені Молатава, Балонскага сельсавета, Пеліханскага раёна, закончылі ўжо сяўбу каласавых, у калгасе «Ленінскі шлях» за два дні засеяна 42 гектары аўса. У калгасе «Большавік», Жабчыцкага раёна, засеяна 24 гектары аўса, 7,5 гектара пшаніцы, 9 гектараў ачымяно, 5 гектараў ільну.

УЗДА. У калгасе раёна разгарнулася сацыялістычная спаборніцтва за дастойную сустрэчу Міжнароднага свята 1 мая. Калгасы абавязаліся к святаў закончыць сяўбу каласавых і тэхнічных культур. Вялікі поспеху дасягнуў калгас «Авангард». Ён засеяў вышш 100 гектараў аршана. Не адстаюць ад яго калгасы імені Барышылава, «Будуўнік» і «Бомбар».

У калгасе імені Будзёнага на ворыме працуюць камасмокі тт. Варыцкія і Камароўская, якія выконваюць нормы на 140—160 проц. Іх прыкладу паследвалі камасмокі калгаса імені Сталіна.

Высокі паказальнікі даюць і асобныя трактарысты. Трактарыстка Анна Баробна на трактары ХТЗ пры норме 3,5 гектара выпрацоўвае 7,5 гектара.

ЧЭРНЫКАУ. Прайшло ўжо больш 5 дзён, як у раёне пачаліся палывыя работы. Аднак яны яшчэ не сталі масавымі. Некалькі кіравнікі калгасуў чакаюць пажысцянага падысцянага глебы.

У калгасе «Трэці рашаўцы», Ветрыцкага сельсавета, глеба ўжо даўно падскола. Тут ужо некалькі дзён назад можна было расчытаць масавую сяўбу. Не гледзячы на гэта, на 24 красавіка ў калгасе пасеяна ўсяго 2 гектары ачымяно.

З вялікім спазненнем прыбылі трактары ў калгасе Ветрыцкага сельсавета. Зараз яны працуюць з-за адсутнасці гаруага.

Раёмандзел не ўлічвае недыхонаў першых дзён сяўбы, не прымае мер да іх выпраўлення.

БЕЛТА.

ЗА РУБЯЖОМ

Ваенныя дзеянні ў Нарвегіі

БЕРЛІН. 24 красавіка. (ТАСС). Як паведавае германскае інфармацыйнае бюро з Стаўгольма, германскія войскі, аперуючыя ў раёне Траўнхейма, аб'ючым машэурам прымусяць атыйці нарвежскія і саюзныя войскі, якія знаходзіліся ў раёне Станк'ера. Карэспандэнт газеты «Стасгольмскы тыднін» паведамае, што Траўнхейм-фронт знаходзіцца ў германскіх руках.

РАЗЗБРАЕННЕ НАРВЕЖСКИХ ЧАСЦЕЙ ГЕРМАНСКИМИ ВОЙСКАМИ

БЕРЛІН. 24 красавіка. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамае, што германскія войскі ў раёне Станк'ера разбразілі 50 нарвежскіх афіцэраў і 1.300 салдат.

ЗАНЯЦЦЕ НЕМЦАМИ СТЭЙН'ЕРА

БЕРЛІН. 24 красавіка. (ТАСС). Германскае інфармацыйнае бюро паведамае, што германскія войскі ў Нарвегіі пры ўзаемдзейні ваенна-марскіх і сухаземных сіл занялі пункт Стэйн'ера. Дзякуючы

свайму размяшчэнню ля ўвахода ў глыбока ўраваўніцкае Траўнхейм-фіёрд Стэйн'ер мае буйнае стратэгічнае значэнне.

Новыя пазіцыі германскіх войск пануюць на чыгуначным пуці, вядучым з Намсаса ў Траўнхейм.

ГЕРМАНСКАЯ ДАНЫЯ АБ СТРАТАХ АНГЛІЙСКАГА ФЛОТА

БЕРЛІН. 25 красавіка. (ТАСС). У сувязі са спробамі заходніх дзяржаў абвергнуць паведамленні вярхоўнага камандавання германскай арміі аб стратах англійскага флота, Германія перадавала зараз падрабязныя весткі аб рэзультатах баёў, якія пачаліся 10 красавіка.

Патоплены 5 крэйсераў, 7 асіміяў, 14 падводных лодак і 3 транспарты, г. зн. ўсяго 29 адзінак. Пыжыя лангохвостыя аэрыяны: 7 ліноўраў, 8 крэйсераў, 4 эмініцы, азіў ачымяно, 8 транспартаў — усяго 28 адзінак. Такім чынам, са строю выбылі 57 адзінак флота аспіўніка.

ДЗЕЯННІ АНГЛІЙСКОЙ АВІАЦЫІ НА ПОЎНАЧЫ

ЛОНДАН. 24 красавіка. (ТАСС). Як вестка агенства Ройтэр, учора ветарам англійскай самалётнай бамбардзіравальнай арміі Фарнебо і Келер, размяшчаны на дрэвах аса. Адначасова ў трэці раз быў падвергнут інтэнсіўнай бамбардзіроўцы дакі аэрадром у Ольбургу. На аэрадроме ў Фарнебо і Келер былі сшыты футрасы і запалкавыя бомбы. На

аэрадроме ў Фарнебо пачаўся пажар. У Ольбургу англійскія самалёты былі сустрэты моцным агнём зенітных батарэй. Не тлелычы на гэта, англійскія самалёты сённяшні выліваюць колькасць бомб. Адзін з бамбардзіроўшчыкаў не вярнуўся на сваю базу. Другі бамбардзіроўшчык атрамаў сур'ёзныя параножэнні.

СТРАТЫ АНГЛІЙСКАГА ВАЕННА-МАРСКАГО ФЛОТА З ПАЧАТКУ ВАЙНЫ

ЛОНДАН. 24 красавіка. (ТАСС). Як паведавае агенства Ройтэр, з пачатку вайны англійскія ваенна-марскі флот страціў лічор «Ройял оук», авіяносец «Карыджас», эмініцы «Блаш», «Джэніс», «Дачас» (загінуў з прычыны сутычкі), «Трэйвіл», «Касмагут», «Дарынг», «Хантэр», «Лоу-

ворм», «Гурхас», «Гардіс» (загінуў ля Нарвіка); падводныя лодкі — «Оклей» (загінуў з прычыны ўзрыву), «Сіхор», «Анлі», «Старфіш і Сікс» і ўборным парохом «Рауалпітэі». Німа вестак аб тым, якія англійскія караблі атрымалі параножэнні.

ЗАЯВА СЕНАТАРА ПІТМЭНА

НЬЮ-ІОРК. 25 красавіка. (ТАСС). Як паведамае агенства Асоцыяйтэд Прэс, старшыня сенатскай камісіі па замежных справах Пітман у гутарцы з пратэстаўніцкай групой заявіў, што ЗША павінны пачаць абараняць такі ваенна-марскі флот, які з'явіўся ў выніку неабходнасці самастойна абараняць заходнія поўшары. ЗША, сказаў Пітман, не павінны залежаць ад англійскага ваенна-марскага флота ў ажыццяўленні дактрыны Маўроў. ЗША не павінны таксама дапусціць, каб іх зноў шчырымі дамагаў Англія і Францыя абараняць уласныя інтарэсы гэтых краін, як гэта было ў часе мірувай вайны.

пытанне аб расшырэнні ваенна-марскага флота на 11 процантаў.

Як паведамае агенства Юнайтэд Прэс, ізаляцыяніст сенатска-демакрат Кларк (ад штата Місуры) патрабаваў аднаўлення ваеннаму оуду кантра-адмірала Таўсіга, які з'явіўся ў марской камісіі сената, што вайна паміж ЗША і Японіяй пачынулася. Гэта заява, сказаў Кларк, з'яўляецца абуральнай і пратэстуе сабой неабгрунтаваную дэмакратыю мілітарызма.

Адпалітычны газеты «Нью-Іорк уорлд тэлеграм» Джэксон, каментауючы заяву марскога міністраства аб тым, што помяты Таўсіга супрацьстаяць пошчым марскога міністраства, піша:

«Марское міністраства цюга таго-ж самага, аб чым гаварыў Таўсіг. Яно дабіваецца стварэння фартыфікацыі на востраве Гуам для «стабілізацыі палітычнай сітуацыі на Далёкім Усходзе». Таўсіг — інакш, у далучэнне Джэксон, — толькі працягуе большую адрытасць».

«Марское міністраства цюга таго-ж самага, аб чым гаварыў Таўсіг. Яно дабіваецца стварэння фартыфікацыі на востраве Гуам для «стабілізацыі палітычнай сітуацыі на Далёкім Усходзе». Таўсіг — інакш, у далучэнне Джэксон, — толькі працягуе большую адрытасць».

ДЗЕЯННІ ГЕРМАНСКОЙ АВІАЦЫІ У НАРВЕГІІ

СТАВГОЛЬМ. 24 красавіка. (ТАСС). Карэспандэнт «Стасгольмскы тыднін» паведамае з Удвала, што 22 красавіка было заўважана некалькі оог германскіх самалётнаў, ляцельных у напрамку да Нарвегіі ўздоўж заходняга ўзбярэжжа Швенцы. Аднак гэтыя самалёты не вярнуліся. Мяркуючы, што нешчы атрымаў у гэты дзень значныя параножэнні самалётнаў і войскаў. Учора зноў лятала вялікая колькасць самалётнаў уздоўж заходняга ўзбярэжжа Швенцы.

КАРТАЧНАЯ СІСТЭМА НА ПРАДМЕТЫ ПЕРШАЯ НЕАБХОДНАСЦІ У ЯПОНІІ

ТОКІО. 24 красавіка. (ТАСС). Газета «Касумін» паведамае, што 22 красавіка адбылося пасяджэнне цэнтральнага ўрадавага камітэта па ўсталяўленню цён на тавары. Камітэт вынес рашэнне аб неабходнасці ўвядзення картачнай сістэмы на прадметы першай неабходнасці — рыс, мяса, соў, пухар, ількі, запалкі, дрэвавы вугаль і інш.

Тэадор Драйзер аб 70-й гадавіне з дня нараджэння В. І. Леніна

НЬЮ-ІОРК. 24 красавіка. (ТАСС). Выходзячы ў Сан-Францыска рабочая газета «Пінас уорлд» змяшчала артыкула вядомага амерыканскага пісьменніка Тэадора Драйзера, прысвечанага 70-годдзю з дня нараджэння В. І. Леніна. Драйзер пі-

ша, што сучасны народ, вызвалены ў 1917 годзе, повен рашымасці ніколі больш не дапусціць панавання капіталістаў. Ён натхненна думам Леніна. Я не сумняваюся ў яго перамозе».

У Ольбуржскай вясельнай арміі школы № 15 пры калгасе імені Чырвонай Арміі (Віцебскі раён) праводзіцца дзейная падрыхтоўка да ўспамінаў алімпіады дзіцячых творчасці. На адыміку: генеральная рэцэптыя Беларускай аспіўнай пачына «Вясельнае вядоўдзе» ў выкананні школьнай хора. Фото І. Дзюжык. (Фотарэдакцыя БЕЛТА).

ЛЕТНІ АДПАЧЫНАК ДЗЯЦЕЙ

МАГІШЭУ. (Нар. «Звязды»). У гэтым годзе ў піонерскія лагеры будуць пасланы 2.200 дзяцей. У іх адрываюцца піонерскія лагеры і дзіцячыя санаторыі ў жыльнёвых масівах каля Магішэва — у Салтанавічы і Сяльках. У піонерлагеры шэравай фабрыкі летам адпачнуць 200 дзяцей работных і служачых.

ЛЕТНІ АСАРТЫМЕНТ ТРЫКАТАЖНЫХ ВЫРАБАЎ

ВІЦЕБСК. (Нар. «Звязды»). Да надыходзячага летняга сезона Віцебская чучона-трыкатажна фабрыка «КІМ» значна расшырае асартымент сваёй прадукцыі. У другім квартале фабрыка тасць каля 1.350 тысяч шук спартыўнага прадукцыі (футболкі, майкі, трусы, кувальныя касцюмы). Упершыню будуць вырабляцца тонкія сарочкі. Дзіцячай спартыўнай бізніны будзе выпушчана 360 тысяч шук, жаночых наскоў — звыш мільёна пар, дзіцячых наскоў — больш 5 мільёнаў пар і т. д. Усяго будзе выпушчана прадукцыі на 23 мільёны рублёў.

Коротка

© Для абслугоўвання прапоўных у часе першамайскай дэмапстрацыі ў Мінску будзе арганізавана 10 аўтаграм, 90 палаткаў па продажу кулінарных вырабаў, малочных прадуктаў, пірожных, цукерак, безалкагольных напіткаў, а таксама 40 палаткаў па продажу марожанага і 133 рэзасак.

© За 6 месяцаў кніжныя магазіны Беларускага аддзялення БОТ'а прадалі ў асабліва абласцях БССР рознай палітычнай, мастацкай, вучэбнай і сельскагаспадарчай літаратуры на поўтара мільёна рублёў.

ТОРФЗАВОДЫ НАРОДНАГА КАМІСАРЫЯТА ПАЛІЎНАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ

за 23 красавіка (у тонах)

Назва	Плоск	Забавыта	Прод. план
Чырвоны спат	1.123	168	15
Ім. Ордынавічэ	230	118	51,3
Ім. Даўмана	320	113	35,3
Радыёнава	200	53	26,5
Міханавічы	270	59	21,9
Балбасова	220	80	36,4
Зям'юка	200	19	9,5
Сабалка	500	170	34,0
Лукаека	510	100	19,6
Татарка	360	199	55,3
Дубіноц	130	15	11,5
Новая Беларусь	240	48	20
Хвойны масток	200	30	15
УСЯГО	4.763	1.172	24,6

Па слядах выступленняў «Звязды».

„ПЕСІН І ПАЛЬМЫ“

Выканком Гомельскага гарадскога савета дапуштаў прапоўных прыняць пастапову ў сувязі з фельетонам «Песін і пальмы», надрукаваным у газете «Звязда» 6 красавіка гэтага года. У пастапове ўказваецца, што факты, прыведзеныя ў фельетоне, поўнаасц паверлівыя.

Загачыку гаргангаса Песіну прапанавана вярнуць узятыя ў гэтым ініцыялі і Золентае для абсталявання свайго кабінета каўры і пальмы.

Як паведаў рэдакцыі пракурор Гомельскай абласці, гарадскому пракурору прапанавана прыняць у да суваяй аказіі непасрэдных вясельнікаў у рас-транжыванні дзяржаўных сродкаў.

Адзны рэдактар Т. С. ГАРБУНОУ.

ДЗЯРЖЫЦЬК

АНОНС ГЭТЫМ ДНЯМ АДКРЫЦЦЭ ЛЕТНЯГА СЕЗОНА

У ПРАГРАМЕ СЕЗОНА НАМЕЧАНЫ ЛЕПШЫЯ НУМАРЫ АТРАКЦЫІН.

УСЕАЮЗНЫ КОНКУРС НА ЛЕПШУЮ П'ЕСУ. ПЕРШЫ ТУР КОНКУРСА.

УПРАЎЛЕННЕ ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА У ПРЫ СІК БССР АБ'ЯЎЛЯЕ ПЕРШЫ ТУР УСЕАЮЗНАГА КОНКУРСА ПА БССР НА ЛЕПШУЮ П'ЕСУ

М'эта конкурса: ПАРЫШЧЭННЕ ІДЭЯНА-МАСТАЦКАЯ ЯКАСЦІ ОВЕРСКАЯ ДРАМАТУРГІ. ВЯДЧЭННЕ НОВЫХ ТАЛЕНАТЫХ ДРАМАТУРГА І СТВАРЭННЕ П'ЕС, АДЛЮСТРАВАЮЧЫХ ВАРЫБЭЎ ЗА ПАВУДОВУ КОМУНІСТЫЧНАГА ГРАМАДЗТВА.

Конкурс праводзіцца з 1 студзеня па 1 верасня 1940 г. П'есы, прэмарываны і рэкамандаваны журы БССР, пратэстаўляюцца на разгал журы Усеаюзнага конкурса і 1 лістапада 1940 г. П'есы, прэмарываны журы Усеаюзнага конкурса, рэспубліканскай прэміі не атрымаваюць.

У конкурсе могуць прыняць удзел пача а пісьменнікамі ўсе грамадзяне СССР.

На конкурс прамаюцца арыгінальныя драматычныя творы, напісаны на любой тэму і ў любой жанры (драма, комедыя, вядоўдзе і т. д.) на адной з моў народаў СССР.

За лепшы драматычны творы ўсталяваны шэсць прамі: адна першая прамія — 25.000 р. дзве другія прамі — 15.000 р. дзве трэція прамі — 7.000 р.

Апрача таго, усталяваныя вахчонаваця рэпагарода за п'есам, рэкамандаванымі журы для пастасці ў тэатра, але не ўдасючы прэміі.

Рэцэпты драматычнага твору павінны быць пратэстаўляны ў адным экзэмпляры, перадаваемым на машыцы, не пад прасіткам аўтара, а пад лэйсам. Да рэцэпты павінны быць прыкладзены пад тым-жа лэйсам запісаныя канверт, у якім указаў лэйс аўтара, яго прэзвішча, імя, імя па бацьку і дамыава адрас.

Творы накіроўваць па адрэсу: Мінск. Дом урада, Упраўленне па справах мастацтваў пры СІК БССР.

ОРГКАМІТЭТ КОНКУРСА ПА БССР.

ДА УВАГІ ПРАУЛЕННЯУ КАЛГАСАУ І ГРАМАДЗЯН!

У КАЛГАСАХ І ГРАМАДАРКАХ ГРАМАДЗЯН ВІЦЕБСКАЯ, ГОМЕЛЬСКАЯ, МАГІШЭСКАЯ, МІНСКАЯ І ПАЛЕСКАЯ АБЛАСЦІ

на 1940 год застрахаваны:

ПАЛЫВЫ ПАСЕВЫ СЕЛЬСАГАСПАДАРЧЫХ КУЛЬТУР, ГАРОДЫ, УРАДКАІ САДОВ, АЗНАЧІКАЎ І ХМЕЛЮ, А ў КАЛГАСАХ, АПРАЧА ТАГО, ПТОМНЫМІ ПЛАДОВЫХ НАСАДЖЭННЯў.

У выпадку пашкоджання ці гібелі застрахаваных сельскагаспадарчых культур АД